

GEDİK'LE ÇOCUK BÜLTENİ

ÇOCUK VE TEKNOLOJİ

Gedik'le Çocuk Bülteni 4.sayısı "Çocuk ve Teknoloji" temasıyla İstanbul Gedik Üniversitesi Çocuk Gelişimi Programı Topluma Hizmet Uygulamaları dersi kapsamında oluşturulmuştur.

Çocuklar seni asla unutmaz

101.yıl

"Küçük hanımlar, küçük beyler! Sizler hepiniz geleceğin bir gülü, yıldızı ve ikbal ışığısınız. Memleketi asıl ışığa boğacak olan sizsiniz. Kendinizin ne kadar önemli, değerli olduğunuzu düşünerek ona göre çalışınız. Sizlerden çok şey bekliyoruz."

H. Atatürk

EDİTÖRDEN

Değerli okurlarımız,

Sizler için bültenimizin dördüncü sayısını büyük bir heyecanla hazırladık.

Bu sayıda tamamızı “Teknoloji” olarak belirledik. İçeriklerimizi araştırırken bizler de yeni bilgiler öğrendik.

Öğrenirken eğlenmeyi de ihmal etmedik. Instagram adresimizde bültenimizde yer alan kitap incelemelerinin videolarını, etkinliklerimizin cevaplarını ve farklı bilgileri yayınladık. İncelemeyi unutmayın!

Bültenimizin dijital haline web sitemizden ve QR kodumuz aracılığıyla ulaşabilirsiniz.

Sonraki sayılarda yeniden görüşmek üzere...

Farkındalıkla...

DR. İREM ALTAN AKSU

GEDİK'LE ÇOCUK BÜLTENİ

İÇİNDEKİLER

Teknoloji ve Kullanım Alanları	1
Teknolojinin Çocukların Gelişimi Üzerindeki Etkisi	3
Teknolojiye Bağımlı Olmak	4
İnternet Bağımlılığında Temel Etkenler	5
Ebeveyn Rehberliği	6
Boyama Etkinliği	8
İnternet Bağımlılığını Kontrol Altına Alma Yöntemleri	9
3 Boyutlu (3D) Yazıcı	10
Çocuk ve Dijital Okuryazarlık	11
Teknostres	12
Eşleştirme Oyunu	13
Dijitalleşen Hukuk:	14
Bilmeceler	16
Sürdürülebilir Teknoloji	17
Çatalca Teknoloji Müzesi Gezisi	18
Sudoku	19
Teknolojinin Dile Etkisi	20
Teknolojiyle Kalkan Engeller	21
Dijital Çağda Çocuklar	22
Ayakları Yere Basmayanların Festivali:	24
Kitaplar Diyarında	28
Boyama Etkinliği	29

GEDİK'LE ÇOCUK BÜLTENİ YAYIN EKİBİ

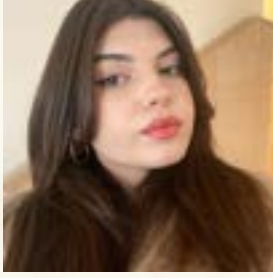

Dr. İrem ALTAN AKSU

Gedik'le Çocuk Bülteni'nin editörlüğünü ve projenin yürütücülüğünü üstlenmiştir. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Psikoloji Bölümü ve ZBEÜ Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümü mezunudur. Uzmanlığını Klinik Psikoloji Yüksek Lisansıyla tamamlamıştır. Doktorasını Trakya Üniversitesi Engelli Çalışmaları ABD'de yapmıştır. 2016 yılından beri İstanbul Gedik Üniversitesi'nde akademisyenlik yaparak; geleceğe dokunacak olan nesilleri eğitmek için çalışmalarını sürdürmektedir.

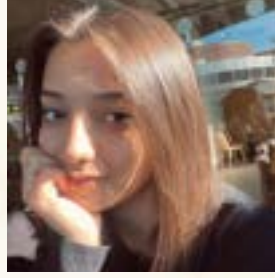
Fatmagül YAY

Merhaba, ben Fatmagül. İstanbul Gedik Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü 4. sınıf öğrencisiyim. Gedik'le Çocuk Bülteninin "Çocuk ve Özel Eğitim" 3. sayısında özel gereksinimli çocuklara yönelik içerikler hazırladım. Bültenin 4. sayısı "Çocuk ve Teknoloji" de ise bültenin yardımcı editörlüğünü yaptım.

Simay Sude AKDEMİR

Merhaba, ben Simay. İstanbul Gedik Üniversitesi Çocuk Gelişimi Programı 2. sınıf öğrencisiyim. Bültenin tasarımını, etkinlikleri ve 3D yazıcı konusunun içeriğini sizler için hazırladım.

Edanur ALACALI

Merhaba, Ben Edanur. İstanbul Gedik Üniversitesi Çocuk Gelişimi Programı 2. sınıf öğrencisiyim. Bültenin teknoloji müzesi ve bilmece içeriklerini sizler için hazırladım.

Damla YEĞEN

Merhaba, ben Damla. İstanbul Gedik Üniversitesi Çocuk Gelişimi Programı 2.sınıf öğrencisiyim. Bülte de yer alan; TEKNOFEST, Engellilerde Teknoloji Kullanımı ve sanal gözlükler içeriklerini sizler için hazırladım.

Yeter Dilara AKKAYA

Merhaba, ben Dilara. İstanbul Gedik Üniversitesi Çocuk Gelişimi Programı 2. sınıf öğrencisiyim. Sizler için bültenin teknoloji nedir, teknolojinin yararları ve zararları nelerdir, teknoloji ile beraber değişen alışkanlıklar konularının içeriklerini hazırladım.

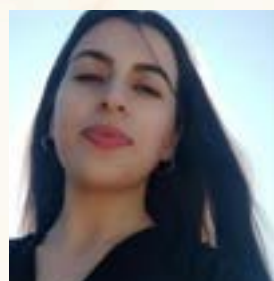
Rukiye ÖZTÜRK

Merhaba, ben Rukiye. İstanbul Gedik Üniversitesi Çocuk Gelişimi Programı 2. sınıf öğrencisiyim. Sizler için bültenin internet bağımlılığı ve teknoloji bağımlılığı konularının içeriklerini hazırladım.

Melisa UYGUR

Merhaba, ben Melisa. İstanbul Gedik Üniversitesi Çocuk Gelişimi Programı 2. sınıf öğrencisiyim. Bültenin teknoloji ve çocuklara olan etkilerine dair konularının içeriklerini sizler için hazırladım.

Zehra ÇİN

Merhaba, ben Zehra. İstanbul Gedik Üniversitesi Çocuk Gelişimi Programı 2. sınıf öğrencisiyim. Sizler için bültenin internet bağımlılığı, Teknostres, teknolojinin dil üzerindeki etkisi, konularını inceleyip çocuklar için algoritmik oyun içeren etkinliklerini hazırladım.

Amine BORAN

Merhaba, ben Amine. İstanbul Bilgi Üniversitesi Anestezi mezunuyum. Şu an İstanbul Gedik Üniversitesi Çocuk Gelişimi Programı 2.Sınıf öğrencisiyim. Aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Bilgisayar Programcılığını da okumaktayım. Okumuş ve okumakta olduğum bölümlerin beni buluşturduğu bu bülte de sizler için teknolojiye dair bilim sağlık hukuk alanlarını inceleyerek sunmaya çalıştım.

TEKNOLOJİ VE KULLANIM ALANLARI

Teknoloji, insanların ihtiyaçlarını karşılamak ve karşılaştıkları zorluklara çözüm bulmak için geliştirdikleri araç, gereç ve yöntemlerin bütünüdür.

Günümüz teknolojisi, hayatın her alanında yer alarak yaşamı kolaylaştırmakta ve sürdürülebilir çözümler sunmaktadır.

KULLANIM ALANLARI

Tarım

Yeni nesil otomasyon sistemleri ve akıllı sulama yöntemleri tarımda verimliliği artırarak su tasarrufu sağlamaktadır.

İletişim

Akıllı telefonlar, sosyal medya ve mesajlaşma uygulamaları, insanları fiziksel uzaklığa bakılmaksızın birbirine bağlamaktadır. Video konferans sistemleri, iş ve eğitim toplantılarına uzaktan katılımı kolaylaştırmaktadır.

Turizm

Turizm sektöründe sanal gerçeklik gözlükleri kullanıcıların sanal turlar aracılığıyla farklı yerleri keşfetmelerini ve seyahat planlamalarını kolaylaştırır. Ayrıca, pazarlama ve tanıtımda etkili bir araç olarak kullanılmaktadır.

Eğitim

Çevrim içi eğitim platformları ve dijital kaynaklar sayesinde eğitim sadece sınıfta değil her yerde erişilebilir duruma gelmiştir. Akıllı tahtalar, tabletler ve eğitim yazılımları gibi eğitim materyalleri aracılığıyla sınıf ortamında öğrenene interaktif öğrenme ortamı sunulabilmektedir. İnternet erişimi olan her cihazla senkron veya asenkron şekilde bilgiye erişilebilmektedir.

Ulaşım

Teknoloji; ulaşımı daha hızlı, güvenli ve verimli hale getirmiştir. Elektrikli araçlar çevre dostu bir seçenek sunarken, otonom sürüş sistemleri kazaları azaltmaya yönelik katkılar sağlamaktadır. Navigasyon uygulamaları ve toplu taşıma sistemlerindeki dijital çözümler mekana erişimi kolaylaştırmaktadır. Hızlı trenler ve yapay zeka destekli uçuş planlamaları, mesafeleri kısaltıp yakıt tasarrufu sağlar. Teknoloji, ulaşımı hem bireysel hem de toplumsal düzeye dönüştürerek kolaylaştırabilmektedir.

Hukuk

Teknoloji ve hukuk, dijitalleşmeyle birlikte birçok alanda kesişmektedir. Siber güvenlik ve bilişim suçları, kişisel verilerin korunması, yapay zeka uygulamaları, akıllı sözleşmeler ve dijital kanıtlar, bu kesişimin öne çıkan alanlarıdır. E-ticaret, uzaktan çalışma ve kripto paralar gibi yenilikler, tüketici hakları, iş hukuku ve finansal düzenlemeler açısından yeni yasal çerçeveler gerektirmektedir. Ayrıca, otonom araçlar ve robotik sistemler gibi teknolojiler, sorumluluk ve güvenlik konularında hukuki düzenlemeleri zorunlu kılmaktadır. Bu alanlar, teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte hukuk sistemlerinin sürekli adaptasyonunu gerektirmektedir.

TEKNOLOJİ VE KULLANIM ALANLARI

YENİ BİR ÇAĞ AÇAN 5 TEKNOLOJİ

Ultra Hızlı 3D Baskı: Baskı sürelerini dakikalara indirerek hızlı ve verimli üretim sağlar.

Işık Temelli Üretim: Işık kullanarak yüksek hassasiyetli ve dayanıklı parçalar üretir.

Gömülü Metroloji: Üretim sırasında anlık ölçüm ve kalite kontrolle hataları azaltır.

Simülasyon: Dijital ortamda test ve tasarım yaparak maliyetleri düşürür, süreci hızlandırır.

Akıllı Fabrika: IoT ve yapay zeka ile optimize edilen, otonom üretim tesisleri.

BİLİYOR MUSUNUZ?

QR (Quick Response), yani "Hızlı Yanıt" kodu bilgiye hızlı ve kolay erişim sağlayan, kare biçimindeki iki boyutlu bir barkod türüdür. Akıllı telefonlar veya QR kod okuyucularla taranarak web sitesi bağlantıları, metinler, iletişim bilgileri, ödeme detayları gibi çeşitli içeriklere anında ulaşmayı sağlar.

Geleneksel barkodlara göre daha fazla bilgi depolayabilir.

Hızlı tarama ve erişim imkanı sunar.

Reklam, pazarlama, menüler, etkinlik girişleri ve daha birçok alanda kullanılır.

QR kodu, kameranızı veya bir QR tarayıcı uygulamasını kullanarak okutup içeriklere erişebilirsiniz.

MR(Moved Reality)
VR Sanal Gerçeklik (Virtual Reality)
XR Genişletilmiş Gerçeklik (Extended Reality)
AR Artırılmış Gerçeklik (Augmented Reality)

Sağlık

Tıbbi cihazlar (MR, ultrason, kalp monitörleri, akıllı saatler) tanı ve tedavi süreçlerini hızlandırmaktadır.

Yapay zeka destekli tanılama uygulamaları, Tele sağlık hizmetleri gibi teknolojiler hastalıkların erken belirlenmesinde yardımcı teknoloji olarak kullanılmaktadır.

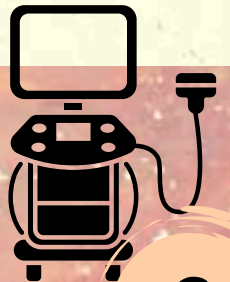
Sağlık uygulamaları ve akıllı saatler, kişisel sağlık takibini mümkün kılmaktadır.

Tıp ve hemşirelik eğitiminde sanal simülasyonlarla uygulama yapılmasını, cerrahi operasyon öncesi deneyim kazandırılmasını sağlar. Rehabilitasyonda ise hastaların motivasyonunu artırarak bireysel tedavi planlarının geliştirilmesine olanak tanır.

Entegre Devre (ÇİP)

Çip,(diğer adlarıyla tüm devre, yonga, çip, mikroçip veya tümleşik devre), elektronik devre elemanlarının genellikle silisyum gibi yarı iletken maddeler üzerine tasarlandığı, metal bir levhaya yerleştirildiği ve koruyucu bir muhafazayla kaplandığı bir teknolojidir.

Bu devreler, bileşenleri ayrı olan elektronik devrelere göre çok daha küçük boyutlarda olmasından, yüksek performanslı ve kompakt elektronik cihazların geliştirilmesini sağlar.

TEKNOLOJİNİN ÇOCUKLARIN GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Teknoloji, modern yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Çocukların gelişimi ile eğitimine önemli etkilerde bulunmaktadır. Bu etkiler hem olumlu hem de olumsuz olabilmektedir. Dikkat edilmesi gereken nokta, teknolojinin bilinçli ve dengeli bir şekilde kullanılmasıdır.

OLUMLU ETKİLERİ

Etkileşimli Öğrenme

Eğitimde teknolojik uygulamalar, çocukların derse daha aktif katılmalarını sağlar. Akıllı tahta, 3D, VR vb. deneyimiyle yapılan uygulamalar çocukların dikkatini çekerek, öğrenmeyi eğlenceli ve verimli hale getirir.

Kapsayıcı Eğitim

Teknoloji, farklı öğrenme stillerine sahip çocuklar için özelleştirilmiş eğitim materyalleri sunar. Örneğin, görsel veya işitsel yetersizliği olan öğrenciler için uygun materyallerle, bireysel ihtiyaçlara göre eğitimler verilebilir.

Mesleki ve Teknik Beceriler

Teknoloji kullanımı, çocukların erken yaşlarda bilgisayar becerileri, kodlama ve robotik gibi mesleki beceriler kazanmalarına olanak tanır. Bu, çocukların iş dünyasına hazırlanmasında ve topluma katılmasında önemli bir adımdır.

Teknolojinin çocukların gelişimi üzerindeki etkileri doğru kullanıldığında çok faydalı olabilir. Dengeli kullanım ve ebeveyn gözetimi, olumsuz etkilerden korunmak için büyük önem taşır.

Teknoloji, çocukların gelişimini desteklemek için güçlü bir araç olabilir, fakat aşırıya kaçmamak ve güvenli kullanımı sağlamak için ebeveyn kontrolünü sağlamak önem arz etmektedir.

OLUMSUZ ETKİLERİ

Fiziksel Sağlık Sorunları

Aşırı ekran süresi, göz yorgunluğu, postür bozuklukları ve hareketsizlik gibi sağlık sorunlarına yol açabilir. Çocukların uzun süre ekran başında kalmaları, fiziksel sağlıklarını olumsuz etkileyebilir.

Sosyal Etkileşim Azalması

Teknolojik cihazlar, çocukların aileleri ve arkadaşlarıyla yüz yüze iletişim kurmalarını engelleyebilir. Bu da sosyal becerilerin gelişmesini olumsuz yönde etkileyebilir.

Bağımlılık Oluşturma Faktörü

Özellikle oyunlar ve sosyal medya platformları, çocuklarda teknoloji bağımlılığına yol açabilir. Bu durum, çocukların gerçek dünyadan kopmalarına neden olabilir.

İçerik Denetimi Zorluğu

İnternetteki zararlı içerikler, çocukların psikolojik gelişimini olumsuz etkileyebilir. Ebeveyn denetimi olmadan teknoloji kullanımı, güvenlik riskleri oluşturabilir ve çocukların olumsuz içeriklere maruz kalmasını engellemek zorlaşabilir.

Çocuklar için hazırladığımız temiz içerikli etkinliklerin olduğu **Oyun Kutusu Gedik** sayfamıza ait QR kodu okutup aramıza katılın :)

İnternet, 1969 yılında ABD Savunma Bakanlığı tarafından başlatılan askeri bir proje olarak geliştirilmiş ve 1986'da oluşturulan ilk omurga ağı ile öncelikle askeri amaçlarla kullanılmıştır. 1989'da halka açılan internet, Türkiye'de 1980'lerin ortasında kişisel bilgisayarlarla tanınmaya başlamış ve 1991 yılında ticari olarak yaygınlaşmıştır.

Günümüzde internet, bilgiye erişim, iletişim, eğitim ve eğlence gibi alanlarda yaşamı kolaylaştıran bir platform haline gelmiştir. Ancak, bilinçsiz ve kontrolsüz teknoloji kullanımı, oyun oynama bozukluğu ve sosyal medya ile akıllı telefonların aşırı kullanımı gibi bağımlılık davranışlarına yol açmaktadır. Bu durum, "teknoloji bağımlılığı" olarak adlandırılmakta ve teknolojinin dengeli ve bilinçli kullanımının önemine dikkat çekmektedir.

TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞININ BELİRTİLERİ

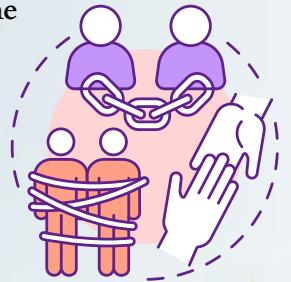
- ✦ **Zaman Yönetimi Sorunları:** "Sadece birkaç dakika" diyerek saatlerce ekran başında kalmak.
- ✦ **Gerçeklikten Kaçış:** Çevresindekilere ekran başında geçirilen süreyi gizlemek veya bu konuda yalan söylemek.
- ✦ **Sosyal İlişkilerde Tercih Değişimi:** Yüz yüze iletişim yerine internet üzerinden konuşmayı tercih etmek.
- ✦ **Önceliklerin Değişimi:** İnternet kullanımı için yemek, ders veya sosyal etkinliklerden ödün vermek.
- ✦ **Duyusal Dalgalanmalar:** İnternet kullanımı sırasında suçluluk ve haz duyguları arasında gidip gelmek.
- ✦ **Yoksunluk Belirtileri:** Bilgisayardan veya internetten uzak kaldığında gerginlik veya boşluk hissi yaşamak.
- ✦ **Uyku Düzeni Bozukluğu:** Gece geç saatlere kadar bilgisayar başında kalmak.

SOSYAL ALANDA GÖRÜLEN ETKİLER

- ✦ Akademik başarıda düşüş
- ✦ Kişisel, aile ve okul sorunları
- ✦ Zamanı idare etmede başarısızlık
- ✦ Uyku bozuklukları
- ✦ Yemek yememe ya da çok yemek yeme
- ✦ Aktivitelerde azalma
- ✦ İnternet arkadaşları dışında izolasyon

FİZİKSEL ETKİLER

- ✦ Gözlerde yanma, görmede problemler
- ✦ Boyun kaslarında ağrı ve sertleşme
- ✦ Postür bozuklukları
- ✦ Elde / ayaklarda uyuşukluk
- ✦ Halsizlik

Ebeveynlerin çocuklarının teknoloji kullanmalarına hiç karışmamaları, çocukların teknoloji bağımlı olmalarına ve teknolojiyi kötüye kullanmalarına neden olabilmektedir. Teknoloji bağımlılığı, diğer bağımlılık türlerinde olduğu gibi hayatımızdan tamamen çıkarma yolu ile yok edilememektedir. Dolayısıyla hiç kullanmamak yerine doğru kullanım ile birlikte bağımlılıktan kurtulmak mümkün olmaktadır.

Bağımlılık, bireyin bağımlı olduğu nesneye/maddeye (örneğin bilgisayara) karşı iradesini kaybetmesidir. Çocukların teknolojiyi kullanırken iradelerini kaybetmeleri ise kişilik gelişimlerini olumsuz etkilemektedir. Bu durumda ebeveynlerin, çocuğun teknolojiyi doğru ve işlevsel kullanmasına yardımcı olmaları gerekmektedir. Böylece bağımlılığa giden süreci kontrol altında tutmaları gerekmektedir. Çocuğa demokratik ebeveyn tutumu ile yaklaşıp, yapıcı bir dil kullanmaları önerilmektedir.

İNTERNET BAĞIMLILIĞINDA

TEMEL ETKENLER

Ebeveyn Tutumları

Aile, bireyin kişilik gelişimi ve teknoloji kullanım alışkanlıklarının şekillenmesinde kritik bir rol oynar. Ebeveynlerin teknolojiye yönelik yaklaşımları, çocukların dijital ürünlere karşı olan davranışlarını doğrudan etkileyebilir.

Otoriter Ebeveynlik: Katı kurallar ve denetim, çocukların internet kullanımını sınırlandırabilir. Ancak, aşırı baskı, çocuklarda teknolojik meraka yol açarak bağımlılık riskini artırabilir.

İlgisiz Ebeveynlik: Aile içindeki ilgisizlik ve rehberlik eksikliği, çocukların interneti bir kaçış aracı olarak kullanmalarına neden olabilir.

Destekleyici Ebeveynlik: Ebeveynlerin teknolojiyi doğru ve bilinçli kullanmayı öğretmesi, çocukların sağlıklı dijital alışkanlıklar geliştirmesini kolaylaştırır. Bu tutum, çocukların interneti bir araç olarak görmesini sağlar.

Arkadaş Seçimleri ve Sosyal Çevre

Bireylerin arkadaş çevresi, internet bağımlılığı riskini artıran önemli bir faktördür. Özellikle ergenlik döneminde teknoloji bağımlılığı olan arkadaşlar, sıkça teknoloji kullanımını teşvik eden bir rol oynayabilir.

Sanal Arkadaşlıklar: Teknoloji bağımlılığı ile birlikte, sanal arkadaşlıklar gerçek sosyal ilişkilerin yerini alabilir. Bu durum, gençleri etik dışı davranışlar, zararlı alışkanlıklar veya çevrim içi risklere daha açık hale getirebilir.

Olumsuz Rol Modeller: İnternet ortamında gençlerin bağlandıkları olumsuz örnekler, bağımlılık riskini pekiştirebilir.

Akademik Beceriler ve Başarı Düzeyi

Kaçış Mekânı: Akademik sorumluluklardan uzaklaşmak isteyen ve/veya akademik başarıları düşük olan bireyler, oyunlar ve sosyal medya gibi platformlarda başarı hissi elde ederek gerçek dünyadan kaçma eğilimi gösterebilir.

Bilişim Teknolojileri İlgisi: Teknolojik becerilere ve bilişim teknolojilerine ilgi duyan bireyler, interneti bir öğrenme veya başarı aracı olarak kullanabilir. Ancak, bu ilgi kontrol edilmediğinde bağımlılık riskine yol açabilir.

Ailede Teknoloji Bağımlılığı Geçmiş

Rol Model Etkisi: Ailedeki bireylerde var olan teknoloji bağımlılığı öyküsü, çocukların bu tür davranışlara eğilim göstermesinde önemli bir etkidir.

Ailede aşırı teknolojik ürün kullanan bireyler, çocuklar için olumsuz bir örnek teşkil ederek bağımlılık riskini artırabilir.

Yoksunluk Durumu

Bağımlı öğrencilerin %74,5'inde, bağımlı olmayan öğrencilerin ise %10,5'inde yoksunluk durumu gözlemlenmiştir.

İnternette Geçirilen Zamanı Gizlemek İçin Yalan Söylemek

Bağımlı öğrencilerin %38'inin, bağımlı olmayan öğrencilerin ise %4'ünün internette geçirdikleri zamanı gizlemek için yalan söylediği saptanmıştır.

İnternette Geçirilen Zamandan Suçluluk Duyamak

Bağımlı öğrencilerin %33'ü bağımlı olmayan öğrencilerin ise %4,3'ü internette geçirdikleri zamandan suçluluk duydukları belirlenmiştir.

Çocuklar İçin Dijital Dünyada Güvende Kalmanın Anahtarı: Ebeveyn Rehberliği

Teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte, taşınabilir ve kolay erişilebilir cihazların kullanımının sadece yetişkinler değil; aynı zamanda erken çocukluk dönemindeki çocuklar tarafından da giderek arttığı görülmektedir. Özellikle mobil cihazlar, çocuklar tarafından eğlenceli vakit geçirmek amacıyla oyun oynamak ve video izlemek gibi faaliyetler için sıkça kullanılmaktadır. Mobil cihazların çocuklar için sunduğu faydalardan biri, okuma ve hikaye anlatma gibi ebeveynle/yetişkinle etkileşimli faaliyetlerin gelişime katkı sağlamasıdır. Ancak ekran başında geçirilen uzun süreler, fiziksel ve sosyal gelişim üzerinde olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Özellikle, çocukların hareketli oyunlar ve sportif faaliyetler yerine ekran karşısında daha fazla vakit geçirmeleri, fiziksel sağlıklarını ve sosyal etkileşim becerilerini olumsuz etkileyebilmektedir. Ayrıca ekran başında fazla zaman geçiren çocuklarda uyku problemleri yaşanabilmektedir. Mavi ışık nedeniyle melatonin hormonunun salınımının azalması, uyku düzenini bozan bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Uzun süre ekran başında kalan çocuklar, daha az fiziksel aktivite yaparak bu durum obezite oranlarının artmasına yol açmaktadır. Ekran karşısında sadece izleme yapan çocukların bilişsel, dilsel ve duygusal gelişimlerinin olumsuz yönde etkilendiği de gözlemlenmektedir. Çocukların ekran üzerinden dijital dünya ile etkileşimi arttıkça, interneti ve sosyal platformları kötü niyetle kullanan kullanıcılarla çevrim içi etkileşimlerde bulunma ihtimalleri yükseldiği için bu durum tehlike oluşturabilmektedir. Dijital tehditlere karşı ailelerin alması gereken bir dizi önlem bulunmaktadır.

● Açık ve Şeffaf İletişim Kurmak

Dijital güvenlik konusunda çocuklarla açıkça konuşmak, internetin tehlikeleri hakkında bilgi vermek ve onlara karşılaşılabilecekleri dijital tehlikeleri (siber zorbalık, şantaj, manipülasyon vb.) yaşlarına uygun şekilde açıklamak gereklidir.

Çocuklarla sürekli ve açık bir iletişim içinde kalınarak, güvenli bir ortam sağlanmalıdır.

● İnternet Kullanımını Sınırlamak ve Yönlendirmek

Çocukların internette geçirdiği süre denetlenmeli ve yaşlarına uygun içeriklere erişmelerini sağlanmalıdır. Ayrıca, çocuklara eğitsel ve güvenli uygulamaları tercih etmeleri konusunda rehberlik edilmelidir. Bu konuda detaylı bilgiyi ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz.

● Davranışlardaki Değişikliklere Dikkat Etmek

Çocuğunuzda ani öfke, stres, üzüntü, sosyal ortamlardan kaçınma veya ders başarısında düşüş gibi belirtiler fark ederseniz, dijital zorbalık ya da taciz ihtimalini göz önünde bulundurmak.

● Sosyal Medya Yaşı ve Kullanımı

Çocukların 13 yaşından önce sosyal medya hesapları açmalarına izin vermemek ve 13 yaş sonrası kullanımda bile denetim yaparak içeriklere dikkat etmek gereklidir. Ayrıca, çocukların internette karşılaştıkları deneyimleri paylaşımları cesaretlendirilmelidir.

Çocuklar İçin Dijital Dünyada Güvende Kalmanın Anahtarı: Ebeveyn Rehberliği

YAPILMASI GEREKİLENLER

Siber Zorbalık Durumlarında Müdahale Etmek

Çocuğunuza siber zorbalığı örneklerle anlatmalısınız. Çocuğunuz siber zorbalığa uğradıysa, durumu ilgili platformlara bildirmeli ve gerekirse yasal mercilere başvurmalısınız. Ayrıca, çocuğunuzun yaşadığı durumu bir uzmana danışarak profesyonel destek olarak çocuğunuza yardım etmelisiniz.

Çocuklara empati eğitimi vererek, başkalarının duygularını anlamalarını sağlaması önemlidir. Özellikle zorbalığın etkilerini anlamaları için hikayeler ve örnekler paylaşmak. Eğer çocuğunuz zorbalık yapan tarafta ise, bu davranışı anlamasını ve sonlandırmasını sağlamak amacıyla adımlar atmalısınız.

Dijital Okuryazarlık Eğitimi

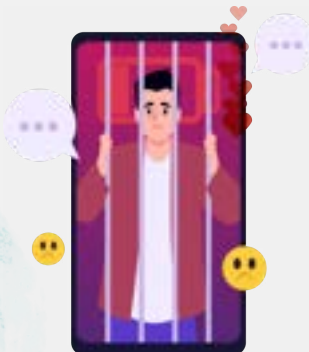
Çocukların dijital dünyayı güvenli ve doğru bir şekilde kullanmalarını sağlayacak eğitimlere katılmalarını teşvik etmek. Ayrıca, çocuklara sahte içerikleri tanıma, şifre güvenliğini sağlama ve riskli durumları raporlama gibi dijital okuryazarlık becerileri kazandırmak. Bu içeriğe detaylı bilgiyi ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz.

Bu önlemlerle, aileler çocuklarının dijital dünyada güvenli ve sağlıklı bir şekilde vakit geçirmelerini sağlayabilirler. Teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte, dijital güvenlik ve sağlıklı internet kullanımını konusunda ebeveynlerin bilinçli olmaları, çocukların dijital tehditlere karşı korunmalarını sağlayacaktır.

Ebeveyn Denetim Araçlarını Kullanmak

Çocukların cihazlarında güvenli internet filtreleri ve ebeveyn kontrol uygulamaları kullanarak, uygunsuz içerikler engellenmelidir. Ayrıca, çocukların kullandığı uygulamalardaki gizlilik ayarlarını düzenleyerek tanımadıkları kişilerle iletişim kurlmaları da engellenebilir.

BOYAMA ZAMANI

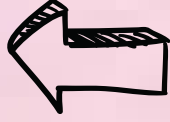
Merhaba çocuklar,

Elif'in okula ulaşması için kutucuklara hangi yönde gitmesi gerektiğini bildiren "sağa, sola, aşağı ve yukarı" oklarını çizerek Elif'e yardım edelim.

Sonrasında aşağıda gösterilen renklerle robotu boyayabilirsiniz.

sağ

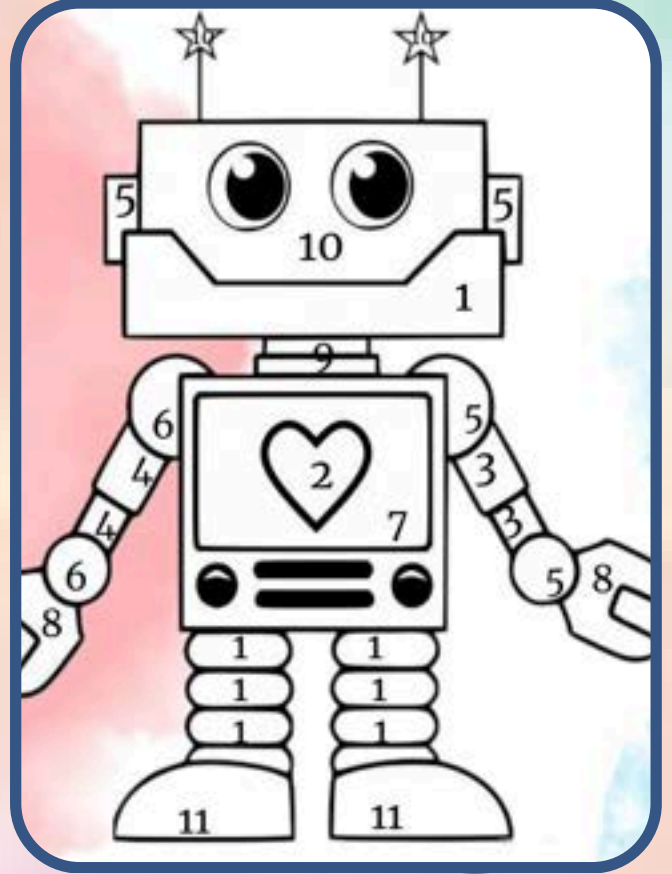
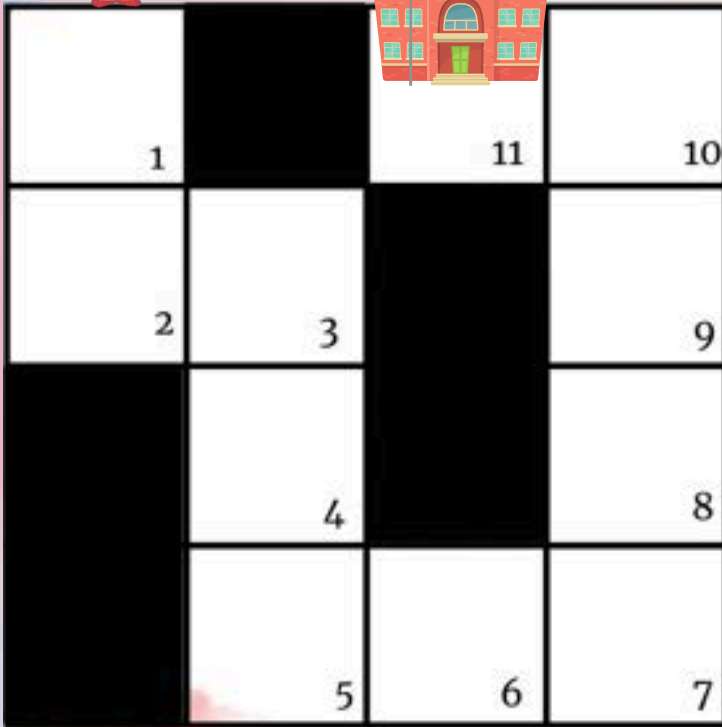
sol

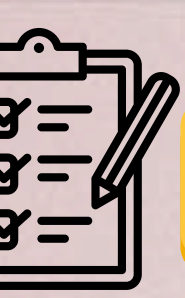

aşağı

yukarı

İNTERNET BAĞIMLILIĞINI KONTROL ALTINA ALMA YÖNTEMLERİ

Bağımlılığın kontrol altına alınması için bireylerin teknolojiyi ve internet kullanım alışkanlıklarını bilinçli bir şekilde düzenlemeleri önemlidir. Bu bağlamda uygulanabilecek yöntemler aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- Günlük Kullanım Sürelerini Değiştirmek:** İnternet kullanım sürelerini sınırlamalar getirerek, bağımlılık davranışları azaltılmaktadır.
- Haftalık Çizelgeler Hazırlamak:** İnternet kullanımını planlamak için haftalık çizelgeler oluşturulmalı ve bu planlara uyulması sağlanmalıdır.
- Destek ve Terapilerden Yararlanmak:** Destek gruplarına katılmak ya da aile terapisi gibi yöntemleri uygulamak, bağımlılıkla başa çıkmada etkili olabilir.
- Alternatif Faaliyetler Belirlemek:** Bireyin yapmak istediği ancak fırsat bulamadığı etkinliklerin bir listesini oluşturması sağlanmalıdır. İnternet kullanma isteği oluştuğunda listedeki faaliyetlerden birini yapması teşvik edilmeli ve alışkanlık haline getirilmesi sağlanmalıdır.

ÇOCUK VE ERGENLERDE BAĞIMLILIĞI ÖNLEME YÖNTEMLERİ

Çocuklar ve ergenler, teknoloji ve internet kullanımı konusunda yaş gruplarına uygun sürelerle sınırlandırılmalı ve ebeveynler bu konuda rol model olmalıdır. Ebeveynlerin ekran başında fazla vakit geçirmemesi, çocukların bu davranışı benimsemelerini sağlar. Ayrıca, çocukları ekranlardan uzaklaştırmak için birlikte yapboz, resim, boyama, bisiklet sürme gibi eğlenceli aktiviteler yapılabilir. Eğitici ve ilgi çekici hikaye kitapları okumak da çocukların zihinsel gelişimine katkı sağlayarak ekran kullanım ihtiyaçlarını azaltabilir.

3 YAŞ ALTINDAKİ ÇOCUKLAR

3 yaş grubundaki çocukların internet, televizyon veya bilgisayar ile karşılaşması önerilmemektedir. Görüntülü konuşma haricinde ekranla karşılaşmamalıdır.

3-6 YAŞ DÖNEMİ ÇOCUKLAR

Bu yaş grubu için günlük ekran kullanım süresi 30 dakikayı geçmemelidir. Çocuk ekran başında tek başına kalmamalı ve ebeveyn kontrolünde içerik tüketmelidir.

7-10 YAŞ OKUL DÖNEMİ ÇOCUKLARI

İlköğretimin ilk dört yılında, ödevler haricinde oyun ve eğlence amaçlı internet kullanımı günlük 45 dakika ile 60 dakika arasında sınırlandırılmalıdır.

ORTAOKUL DÖNEMİNDEKİ ÇOCUKLAR

Ortaokul döneminde, hafta sonları daha esnek olmakla birlikte günlük 1-2 saat arasında internet kullanımı yeterlidir.

Akıllı telefon, tablet gibi cihazları çocukları teselli etmek veya susturmak için kullanmaktan kaçının. Çocukların kontrolsüz ve uzun süre internet kullanmasına izin vermeyin. Yemek ve çay saatlerinde bilgisayar başında olan çocuklara servis yapmak yerine, onların size katılmasını sağlayın. Ayrıca, ev düzeninizi TV veya internet gibi teknolojik cihazlar üzerine kurmamaya özen gösterin.

3 BOYUTLU (3D) YAZICI

Geleceğin teknolojisi olarak görülen 3 boyutlu yazıcılar (3D), zihinde hayal edilen bir parçayı bilgisayar ortamında modelleyerek, kısa bir süre içinde elle tutulabilir somut nesnelere dönüştüren makinelerdir.

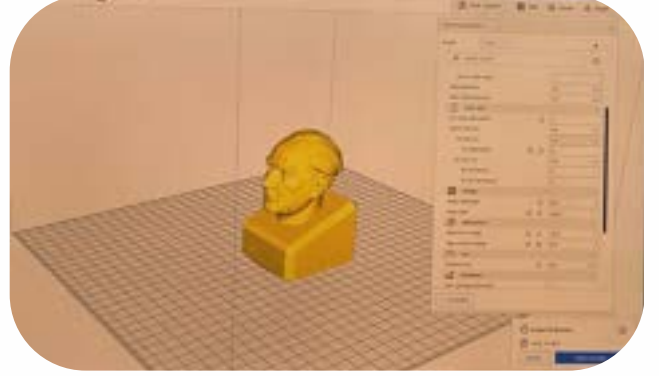
3D Yazıcı Çalışma Prensibi

3D yazıcıların çalışma prensibi, herhangi bir üç boyutlu modelin katmanlama teknolojisi ile plastiği eritip üst üste yazarak komutu verilen modeli oluşturmasıdır. Basım 3 aşamadan oluşur. Bunlar; modelleme, 3D baskı ve model temizlemedir.

1. Modelleme: Kullanıcı ilk olarak yapmak istediği modeli çizer ya da taslağını bulundurur. Bu modeli STL dosya formatına çevirerek ilk aşamayı tamamlar.

2. 3D Baskı: Baskı işleminde obje, katmanlar halinde üst üste gelecek şekilde baskılanmaktadır. Bu katmanlar plastik eritme, laser sintering, sterolitografi gibi farklı yöntemler ile gerçekleştirilmektedir.

3. Model Temizleme: 3D yazıcı ile oluşturulan objeler üzerinde hatalar bulunabilmektedir. Bu durumda son bir yüzey temizleme, iyileştirme veya geliştirme ve son ölçüye getirme işlemleri uygulanabilmektedir.

3D yazıcı ile Hazırlanmış Atatürk Büstü

3D Yazıcılar Hayatımızın Hangi Alanlarında Karşımıza Çıkabilir?

1. Diş hekimliğinde çeşitli alanlarda,
2. Gözlük çerçevesi yapımlarında,
3. Mimari ölçekli modeller ve maketlerde,
4. Protez yapımlarında,
5. Film endüstrisinde,
6. Tasarımlarda (lambalar, mobilya vb.),
7. Paleontolojide fosillerin yeniden inşasında,
8. Arkeolojideki antik eserlerin kopyalanması sırasında,
9. Adli patolojide kemiklerin ve vücut parçalarının yeniden yapılandırılmasında,
10. Olay yerinden alınan ağır hasarlı delilleri yeniden yapılandırması gibi alanlarda hayatımızdadır.

SİZİN İÇİN 3D ATATÜRK BÜSTÜ ÇALIŞMASI YAPTIK.
OR KODU OKUTUP İZLEYEBİLİRSİNİZ.

Çocuk ve Dijital Okuryazarlık

Teknoloji ve bilgi çağında dijital okuryazarlık, çocukların eğitim süreçlerinde önemli bir yer tutmaktadır. Teknolojinin etkisiyle çocuk yetiştirmede kullanılan yöntemler dönüşürken dijital okuryazarlık becerilerini öğrenmek de bu süreçte temel bir yapı taşı haline gelmiştir. Dijital okuryazarlık, çocukların sadece teknoloji kullanımını öğrenmelerini değil; aynı zamanda bu teknolojileri **güvenli ve bilinçli bir şekilde** kullanabilmelerini de sağlar. Çocukların dijital içerikleri güvenli ve bilinçli tüketmelerini sağlamak için dijital okuryazarlığın önemini vurgulamak gereklidir.

1

Erken Yaşta Dijital Okuryazarlık Eğitimi

Erken çocukluk döneminde dijital okuryazarlık becerilerin kazandırılması çocukların teknolojiyi tanınmasına ve kullanımına olanak sağlamaktadır. Ebeveynler, çocuklarını elektronik cihazlarla uygun yaş döneminde tanıştırmak etkili bir şekilde kullanmasını sağlamalıdır. Teknolojik cihazları kullanırken eleştiri yapmalıdır ve güvenli internet kullanma becerilerini de öğretmelidir.

2

Dijital Dünyada Güvenlik ve Etik Kurallar

Çocuklar dijital dünyada eğitim alırken, çevrim içi güvenlik ve gizlilik konularına da dikkat edilmesi gerekir. Dijital okuryazarlık, çocuklara dijital dünyada güvenli bir şekilde hareket etmeyi öğretmeyi içerir. İnternette kişisel bilgileri paylaşmama, çevrim içi zorbalıktan korunma ve güvenilir kaynaklardan bilgi edinme gibi beceriler çocukların sağlıklı bir dijital deneyim yaşamalarına destek olur.

3

Teknolojinin Eğitimdeki Rolü

Teknoloji geliştikçe eğitim yöntem ve materyalleri de teknolojiyle entegre olmuş bir şekilde ilerlemektedir. İnteraktif eğitim yazılımları, eğitim oyunları, sanal sınıflar ve dijital hikayeler, çocukların öğrenmelerini daha eğlenceli ve etkili hale getirir. Teknoloji, çocukların okuma yazma becerilerini eğlenceli yollarla geliştirirken; aynı zamanda analitik düşünme ve problem çözme yeteneklerini de artırabilmektedir. Teknolojik araçlar çocukların öğrenme hızlarına ve gelişim düzeylerine uygun; kişiselleştirilmiş eğitim materyalleri sağlamaktadır. Bu, çocukların güçlü yönlerini desteklerken, zayıf oldukları alanlarda da rehberlik ederek çocukların başarılarını artırabilmektedir.

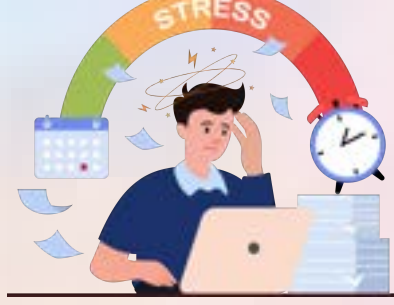
4

Ebeveynlerin ve Eğitimcilerin Rolü

Ebeveynler ve eğitimciler, dijital okuryazarlığın gelişiminde kritik bir rol oynamaktadır. Çocuklara dijital dünyada nasıl gezinmeleri gerektiğini öğretmek, onlara rehberlik etmek ve güvenli kullanım kurallarını benimsetmek, eğitimcilerin ve ailelerin sorumluluğudur. Ayrıca, dijital okuryazarlık becerilerinin kazandırılmasında, çocukların teknoloji ile nasıl etkileşimde bulunduğunu izlemek ve çocukların dijital dünyada karşılaşabileceği riskleri anlamak da önemlidir. Bu yüzden önce yetişkinlerin dijital okuryazarlık düzeylerini yükseltmesi sonra çocuklara örnek olarak öğretmesi gereklidir.

**DİJİTAL OKURYAZARLIK
BECERİLERİ ÇOK
ÖNEMLİDİR!**

TEKNOSTRES

Bilgisayar teknolojilerinin iş yaşamına dahil olması sonucu ortaya çıkan teknostres kavramı “yeni bilgisayar teknolojileri ile sağlıklı bir şekilde baş edilemediğinden ortaya çıkan modern bir adaptasyon davranışı” olarak tanımlanmaktadır.

TEKNOSTRESLE BAŞ ETME YÖNTEMLERİ

FARKINDALIK VE DUYGUSAL YÖNETİM

Teknoloji kullanım alışkanlıklarınızı analiz etmek ve neden sık kullandığınızı sorgulamak, bağımlılığı fark edip azaltmaya yardımcı olabilir.

Günlük rutinelere, meditasyon uygulamaları eklemek ve teknostresle baş etme becerilerinizi arttırmaya yardımcı olacaktır.

PROFESYONEL DESTEK ALMAK

Uzman yardımı, özellikle teknostresin yaşam kalitesini ciddi oranda etkilediği durumlarda ihmal edilmemelidir. Uzman psikologlardan alınan terapi veya danışmanlık, bu süreçte etkili bir rehber olabilir.

DİJİTAL DETOKS

Her ay veya haftada bir gün boyunca dijital ekrandan uzak durarak detoks yapmak, zihni dinlendirir ve odaklanmayı geliştirir. Bu süreçte, hobi edinmek veya yaratıcı faaliyetlere yönelmek faydalı olabilir. Böylece ekran süresi izleme uygulamalarıyla farkındalığınızı artırabilir ve gereksiz kullanımın önüne geçebilirsiniz. Sosyal medya ve uygulamaları gözden geçirerek yalnızca en gerekli olanları kullanmak, zihinsel yükü hafifletir.

İNSANİ BAĞLANTILARI GÜÇLENDİRME

Arkadaşlarınız veya ailenizle teknolojiden tamamen uzak vakitler planlayarak sosyal bağları güçlendirmek önemli bir adımdır. Örneğin, haftalık telefon bırakma saatleri veya doğa yürüyüşleri düzenleyebilirsiniz.

Çevrimdışı aktiviteleri artırarak çevrim içi sosyalleşmenin yarattığı tükenmişlik hissini dengeleyebilirsiniz.

Teknolojiden arındırılmış alanlar oluşturmak, örneğin yatak odasını cihazlardan arındırmak veya yemek masasında telefon kullanımını sınırlamak etkili olabilir.

İş saatleri dışında e-postaları kontrol etmemek gibi net kurallar belirlemek, iş-yaşam dengesini destekler.

FİZİKSEL AKTİVİTE VE DOĞA

Düzenli egzersiz ve doğada geçirilen zaman, teknolojiden uzaklaşmayı ve zihinsel yenilenmeyi destekler.

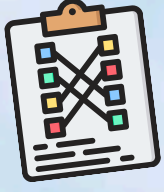
Günde en az 30 dk orta şiddette fiziksel aktivite yapmanız zihinsel ve fiziksel sağlığınız için çok önemlidir. Bu rutinlerinize eklemenizi öneririz.

EĞİTİM VE BİLİNÇLENDİRME

Teknoloji kullanımına dair bireylerin bilincini artıran seminerler veya atölyeler düzenlemek, özellikle çalışanlar için faydalı olabilir.

Dijital okuryazarlık becerilerinin artırılması teknostresle baş etmede etkili olacaktır.

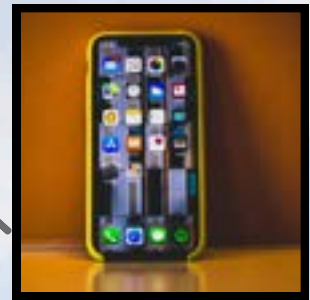

EŞLEŞTİRME OYUNU

Eski teknolojik aletleri, günümüz teknolojik aletleriyle eşleştir!

Dijitalleşen Hukuk: Teknolojinin Avukatlık Üzerindeki Rolü

1. Bize kendinizi ve teknoloji-hukuk alanındaki çalışmalarınızı kısaca tanıtır mısınız?

Ben Av. Saynur Masyan, Masyan & Durukan Hukuk Bürosu olarak yaklaşık 3,5 yıldır aktif olarak avukatlık yapıyorum.

Çeşitli dava türlerinde geniş bir yelpazede çalışıyorum. Ancak son dönemde özellikle teknoloji ve hukukun kesişim noktalarına yoğunlaştım. Dijital haklar, kişisel verilerin korunması ve çocukların dijital ortamdaki güvenliği gibi konular, çalışmalarımın önemli bir yer tutuyor. Bu alanda ailelere ve bireylere rehberlik ederek haklarını savunmaları için çözümler sunuyorum.

2. Teknoloji ile hukuku birleştiren bu alanda çalışmaya nasıl başladınız? Bu alana yönelmenizde özel bir neden var mıydı?

Meslek hayatımda farklı dava türlerinde çalışırken, dijital ortamların hukuki düzenlemelerde ne kadar hızlı bir şekilde önemli hale geldiğini fark ettim. Bu süreçte, özellikle çocukların ve ailelerin bu konuda ciddi desteğe ihtiyaç duyduğunu gözlemledim. Dijital dünyanın avantajlarını ve risklerini hukuk çerçevesinde değerlendirmek, hem bireyler hem de topluluklar için önemli bir gereklilik haline geldi. Kendi uzmanlık alanımı bu doğrultuda geliştirmeye karar verdim.

3. Çocukların dijital ortamda sahip oldukları temel haklar nelerdir?

Çocukların dijital ortamda temel hakları arasında **güvenlik**, **mahremiyet** ve **kişisel verilerin korunması** gibi haklar bulunur. Ayrıca **bilgiye erişim**, **ayrımcılığa uğramama** ve **ifade özgürlüğü** gibi hakları da bu kapsamda değerlendiriyoruz. Bu haklar, uluslararası sözleşmeler ve yerel mevzuatlar çerçevesinde korunmaktadır. Örneğin, Çocuk Hakları Sözleşmesi ve KVKK, bu alanda önemli dayanaklar sunar.

4. Aileler bu temel hakları nasıl koruyabilir?

Aileler, öncelikle çocuklarının dijital dünyada karşılaşabileceği **riskleri** bilmelidir. Çocuklarına mahremiyetin önemi konusunda eğitim vermek, çevrimiçi platformlardaki ayarları düzenlemek ve çocukların eriştiği içerikleri kontrol etmek gibi adımlar önemlidir. Ayrıca, bir sorun yaşandığında hukuki yollara başvurmak için temel hak ve yükümlülükler hakkında bilgi sahibi olmaları gereklidir.

5. Çocukların teknolojiyle erken yaşta tanışmalarının hukuki olarak getirdiği zorluklar ve fırsatlar nelerdir?

Erken yaşta teknolojiyle tanışan çocuklar, bilgiye erişim ve dijital beceri gelişimi açısından büyük avantajlar elde edebilir. Ancak bu durum, hukuki olarak birkaç zorluğu da beraberinde getirir. Örneğin, kişisel verilerin kötüye kullanımı, **siber zorbalık** ve çevrim içi dolandırıcılık gibi riskler artar. Bu nedenle ailelerin çocukların teknoloji kullanımını denetlemesi, yaşlarına uygun içeriklere erişim sağlaması ve dijital haklar konusunda bilinçli olması gerekir.

6. Çocukların dijital ortamlarda kişisel verilerinin korunması için aileler ve topluluklar hangi önlemleri almalı?

Aileler öncelikle çocuklarının hangi bilgileri paylaştığını dikkatle takip etmeli ve onları kişisel veri paylaşımı konusunda bilinçlendirmelidir. Topluluklar ise çocuk dostu dijital platformlar oluşturmalı ve bu platformların yasal düzenlemelere uygun şekilde yönetilmesini sağlamalıdır. Örneğin, KVKK ve Avrupa Birliği'nin GDPR gibi düzenlemeleri, çocukların verilerinin korunması konusunda güçlü dayanaklardır. Aileler bu yasaların nasıl uygulanacağını öğrenmeli ve gerektiğinde hukuki yardım almalıdır.

7. Çevrim içi zorbalıkla mücadelede mevcut yasalar nelerdir? Aileler böyle durumlarda nasıl bir yol izlemelidir?

Çevrim içi zorbalıkla mücadelede KVKK, Türk Ceza Kanunu (TCK) ve Çocuk Koruma Kanunu gibi düzenlemeler burada devreye girer. TCK'nın tehdit, hakaret ve kişisel verilerin kötüye kullanılmasıyla ilgili maddeleri bu konuda önemli korumalar sağlar. Ancak yasaların uygulamada daha etkili olması için **bilinçlendirme kampanyaları** ve **edukasyon programlarına** ihtiyaç var. Aileler böyle bir durumla karşılaştığında çocuklarını desteklemeli, olayın belgelerini toplamalı ve savcılığa suç duyurusunda bulunmalıdır.

8. Siber zorbalık dışında, çocukları tehdit eden diğer dijital suçlar nelerdir? Bu suçlara karşı aileler nasıl tedbir almalı?

Siber zorbalığın yanı sıra **çevrim içi dolandırıcılık**, **çocuk istismarı** ve **yasa dışı içeriklere erişim** gibi suçlar da çocukları tehdit edebilir. Aileler bu durumlara karşı çocuklarının internet kullanımını düzenlemeli, bilinçlendirme çalışmaları yapmalı ve güvenli uygulamalar kullanmalıdır. Ayrıca çocuklarının çevrim içi aktivitelerini gözetleyebilecek yazılımlardan faydalanabilirler. Hukuki açıdan, bu tür suçlarla karşılaşıldığında ilgili makamlara hızlıca başvurulmalıdır.

9. Dijital oyunlar ve uygulamalarda çocukları korumak için ebeveynlerin dikkat etmesi gereken hukuki noktalar nelerdir?

Ebeveynler, dijital oyun ve uygulamaların içeriklerini kontrol ederek **yaşa uygunluk sertifikalarına** dikkat etmelidir. Ayrıca oyun ve uygulamaların gizlilik politikalarını incelemek ve kişisel veri paylaşımı gerektiren platformlardan kaçınmak önemlidir. Özellikle mikro ödemeler ve uygulama içi satın alımlara karşı çocuklarını uyarmalıdır. Hukuki olarak ise, çocukların zarar gördüğü durumlarda tüketici hakları veya kişisel verilerin korunması kapsamında başvurular yapılabilir.

10. Çocukların dijital içerik üretimi (örneğin YouTube gibi platformlarda) konusunda, ailelerin hakları ve sorumlulukları nelerdir?

Aileler, çocuklarının ürettiği içeriklerin güvenliğinden ve paylaşımlarının hukuka uygun olmasından sorumludur. **Çocuğun paylaştığı içeriklerde kişisel bilgilerin açıklanmadığından ve mahremiyetinin korunmasından emin olmalıdırlar.** Ayrıca, dijital platformların kullanıcı sözleşmelerini dikkatle incelemeli ve çocuğun haklarının ihlal edilmediğini denetlemelidirler. Hukuki olarak, aileler çocuklarının telif haklarını ve kişisel verilerini koruma altına almak için gerekirse hukuki destek alabilir.

11. Yapay zekâ destekli teknolojilerin çocuklar tarafından kullanım konusundaki hukuki düzenlemeler nelerdir ve sizce yeterli mi?

Yapay zekâ destekli teknolojilerin çocuklar tarafından kullanımı henüz birçok ülkede yeterince düzenlenmiş değil. Ancak KVKK gibi yasalar, bu teknolojilerin veri toplama süreçlerini düzenler. Çocukların yapay zekâ uygulamalarından olumsuz etkilenmesini önlemek için **yaşa uygun kullanım kılavuzları ve etik kuralların belirlenmesi** gerekiyor. Mevcut düzenlemeler kısmen yeterli olsa da teknolojinin hızına uyum sağlamak için daha kapsamlı yasal çerçevelere ihtiyaç var.

12. 18 yaş altının sosyal medya hesabı olması aileye ne gibi yükümlülük doğurur?

18 yaş altındaki bireylerin sosyal medya hesabı açması durumunda, **aileler çocuklarının davranışlarından hukuki olarak sorumlu olabilir.** Örneğin, çocuğun yaptığı bir hakaret veya yasadışı bir paylaşım, aileye hukuki yükümlülük doğurabilir. Ayrıca, çocuğun kişisel bilgilerinin korunması ve çevrim içi güvenliğinin sağlanması için de ailelerin sorumlulukları vardır. Bu nedenle ailelerin çocuklarının sosyal medya kullanımını denetlemesi ve gerekli durumlarda hukuki destek alması önemlidir.

13. Çevrim içi platformlarda çocuk güvenliği için daha fazla yapılması gereken düzenlemeler var mı? Sizce neler yapılabilir?

Çevrim içi platformlarda çocuk güvenliği için daha fazla yaş doğrulama sistemi, içerik denetimi ve veri gizliliği politikası geliştirilmeli. Ayrıca, platformların çocuklar için zararlı içerikleri tespit etmek ve engellemek adına daha gelişmiş algoritmalar kullanması gerekiyor. Hukuki açıdan, bu platformların çocukların haklarını ihlal etmeyecek şekilde düzenlenmesi ve denetimlerin sıklaştırılması önemlidir.

14. Çocuklar için tasarlanmış dijital ürünlerde (oyunlar, uygulamalar, eğitim araçları) en sık karşılaşılan hukuki problemler nelerdir?

En sık karşılaşılan hukuki problemler arasında **kişisel veri ihlalleri, yaşa uygun olmayan içerikler ve uygulama içi satın alma tuzakları** yer alır. Ayrıca, bazı dijital ürünler çocukları reklamlara maruz bırakabilir veya zarar verici sosyal etkileşimlere yol açabilir. Aileler bu tür sorunları önlemek için dijital ürünlerin gizlilik politikalarını okumalı ve çocuklarının kullanımını düzenlemelidir.

15. Dijital eğitim materyalleri ve çevrim içi derslerle ilgili olarak çocukların haklarını korumak için hangi hukuki çerçevelere dikkat edilmelidir?

Dijital eğitim materyallerinde, çocukların mahremiyeti ve kişisel verilerinin korunması öncelikli olmalıdır. KVKK, bu alanda temel bir hukuki çerçeve sağlar. Eğitim materyallerinin telif hakkı ihlali içermediğinden ve çocukların öğrenim süreçlerini destekleyen güvenilir kaynaklardan sağlandığından emin olunmalıdır. Ayrıca, çevrim içi derslerin güvenli platformlarda yapıldığını ve çocukların **dijital ortamda tacizden korunduğunu kontrol etmek ailelerin sorumluluğundadır.**

16. 18 yaş altının adına ailenin sosyal medya hesabı açması hukuki olarak doğru mudur? Çocuk 18 yaşına geldiğinde kendiyile ilgili bilgilerin ailesi tarafından paylaşıldığını istemezse aileye ne gibi yükümlülük doğar? Çocuk ne gibi bir yol izlemelidir?

Ailenin 18 yaş altındaki çocuğu adına sosyal medya hesabı açması etik olarak sorgulanabilir, hukuki olarak ise çocuğun rızasıyla yapılması gerekir. Çocuk 18 yaşına geldiğinde, kendi haklarını kullanma özgürlüğüne sahiptir. **Eğer ailesinin paylaşımlarını istemezse, hukuki olarak KVKK kapsamında kişisel verilerinin silinmesini talep edebilir.** Çocuk, gerekirse veri koruma otoritelerine veya mahkemeye başvurarak haklarını savunabilir.

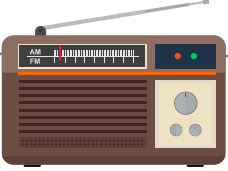
“Vermiş olduğum bilgi ve yorumlarım dokunduğunuz insanlar için bir etkileşim yaratacağımı ve onlara ilham vereceğimi düşünüyorum. Bu kadar hızlı gelişen ve hayatımızın her alanına yerleşmiş olan teknolojinin geniş yelpazesindeki faydalarını kullanırken, olası olumsuz etkilerini de dikkate alarak gereken önlemleri almamız gerektiğini unutmamalıyız. Bu keyifli sohbet için teşekkür ederim, umarım bu röportaj herkes için faydalı bir perspektif sunar.”

BİLMECELER

Bilmeceleri doğru tahmin etmeye çalışıp cevaplarını alttaki resimlerle eşleştir.
Bizimle @gedikle_cocuk_bülteni hesabımızla paylaş.

Yeni bir teknolojik aletim,
farklı farklı türdenim,
ister dokunmatik ister tuştan yaz
Hem oyun hem de ödev yap.

Bir kutu içinde bin dünya,
Haber, film, oyun her safa.
Beni aç, keyfine bak,
Kimim acaba?

Tavanda sarkar
Düğmesini çevirince
Bize ışık saçar.

Ayrı yerde olsak da
O yaklaştırır bizi
"Alo" deyince ne güzel
Duyarız sesimizi.

Çatal, tabak, bardak, kaşık
Evde ne varsa bulaşık
O geldi, hepsini aldı
Pırl pırl yıkadı.

Kış gibi serinim, yaz sıcakına direnirim.
İçimde meyve, yemek saklanır;
beni herkes kullanır.
Ben kimim?

Sesi var ama dili yok,
Duyarsın ama yüzü yok.
Haber, müzik hep benden,
Kimim, söyle hemen?

SÜRDÜRÜLEBİLİR TEKNOLOJİ

Sürdürülebilir teknoloji, çevresel, sosyal ve ekonomik etkileri göz önünde bulundurarak tasarlanan ve uygulanan teknolojilerdir. Bu teknolojiler, doğal kaynakları korumayı, karbon ayak izini azaltmayı ve gelecek nesillerin ihtiyaçlarını tehlikeye atmadan bugünkü ihtiyaçları karşılamayı hedefler.

- ✓ **Yenilenebilir Enerji Kullanımı:** Güneş, rüzgar ve hidroelektrik gibi kaynaklardan enerji üretimidir. Daha az enerji tüketen cihaz ve sistemler olarak kullanılabilir.
- ✓ **Geri Dönüşüm ve Atık Yönetimi:** Teknolojik ürünlerin geri dönüşümünü destekleyen tasarımlardır.
- ✓ **Uzun Ömürlü ve Doğa Dostu Malzemeler:** Çevreye zarar vermeyen, daha dayanıklı ve yeniden kullanılabilen veya biyolojik olarak parçalanabilen malzemeler kullanımıyla sürdürülebilir teknoloji kullanımı sağlanabilir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR TEKNOLOJİ NASIL KULLANILABİLİR?

Yenilenebilir Enerji Sistemleri: Daha az enerjiyi tüketen cihaz ve sistemler olarak kullanılabilir. Evlerde veya işletmelerde kullanılan güneş panelleri ve rüzgar türbinleri yenilenebilir enerji sistemlerine örnek olarak gösterilebilir.

Enerji tasarrufunu optimize eden akıllı termostatlar ve aydınlatma sistemleri sürdürülebilir teknoloji ürünlerine örnektir.

Elektrikli ve Hibrit Araçlar: Fosil yakıt yerine elektrik veya hibrit motor teknolojileriyle çalışan araçlar sürdürülebilir teknoloji ürünlerine örnek olabilir.

Dijitalleşme: Kağıt tüketimini azaltmak için dijital dokümanlar ve bulut depolama sistemlerinin kullanılmasıyla sürdürülebilir teknoloji sağlanabilir.

Geri Dönüşüm ve Akıt Yönetimi: Teknolojik ürünlerin geri dönüşümünü destekleyen tasarımların kullanılması sürdürülebilir teknolojinin kullanılmasında katkı sağlar. Geri dönüştürülmüş veya çevre dostu malzemelerden üretilmiş ürünler seçerek sürdürülebilirliği destekleyebilir.

HİBRİT ARAÇ NEDİR?

Hibrit araç, hem içten yanmalı motoru hem de elektrik motorunu bir arada kullanan, yakıt tasarrufu ve düşük emisyon sağlayan çevre dostu bir araç türüdür.

ÇATALCA

TEKNOLOJİ MÜZESİ

Sizler için müzeye gidip video çektik.
QR okutup izlemeyi unutmayın.

Bu müze 2004'te başlanan ve 2011-2012 yılları arasında Adem YILMAZ tarafından kurulan bir teknoloji müzesidir. Kendisi antika ürünlerine merakı olduğundan boş zamanlarında antika pazarlarını gezip Türk ustalarının ürettiği mobilyaları da içeren bir müze yapmayı ve geçmişi geleceğe aktarmayı amaçlamıştır. Bu amaçla İstanbul Çatalca'da müze oluşturup ürünleri sergilemektedir.

Müzeye gelen ziyaretçilere rehber eşliğinde verilen eğitimle gezi yaptırılmaktadır. Bu yüzden önceden randevu alarak gitmenizi öneririz.

MÜZEDE NELER VAR?

DİKİŞ MAKİNELERİ

ASKERİ TELSİZ
TEKNOLOJİLERİ

METAL İŞLEME MAKİNELERİ

MATBAA

AHŞAP İŞLEME MAKİNELERİ

TARIM ALETLERİ
TEKNOLOJİLERİ

TEKSTİL MAKİNELERİ

OTOMOTİV TEKNOLOJİLERİ

BİSİKLET-MOTOSİKLET

TARTI ALETLERİ

FOTOĞRAF TEKNOLOJİLERİ

BİLGİSAYAR TEKNOLOJİLERİ

RADYO VE TELEVİZYON
TEKNOLOJİLERİ

TREN, UÇAK GİBİ
ÜRÜNLER

P5 PLUS

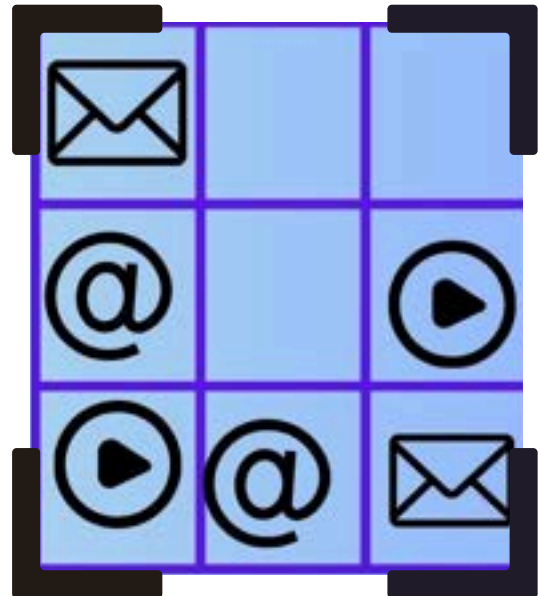
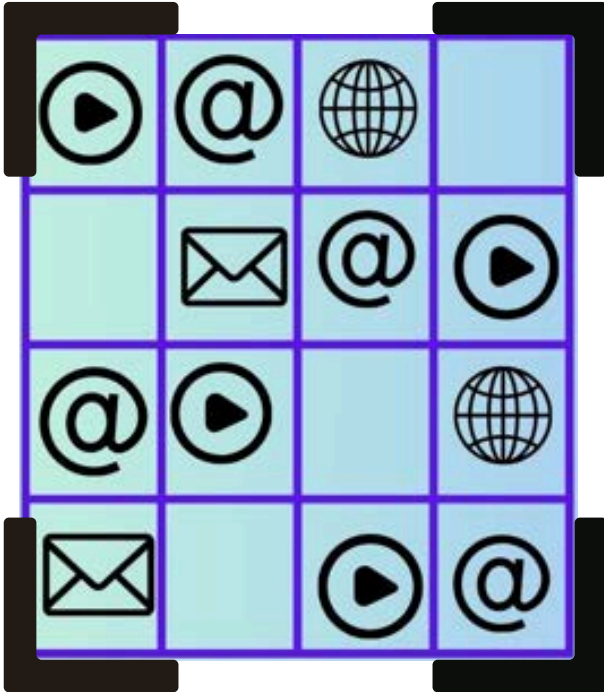
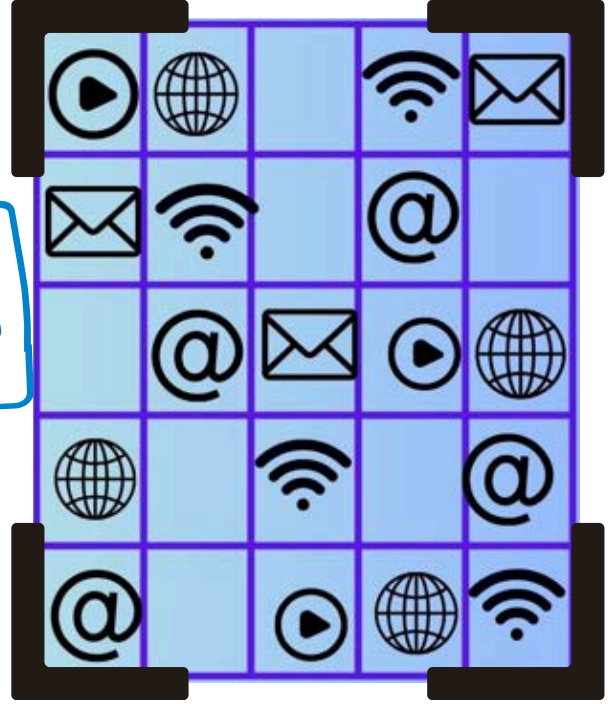
P5 PLUS

6 3 0 6

P5 PLUS

SUDOKU

Her satır ve sütunda aynı sembolün tekrar etmediği bir oyundur. Boş alanlara eksik sembolleri yerleştirirken önce kolay olanları tamamla. Satır ve sütun kontrol ederek ilerle. Zorlandığında deneme-yanılma yöntemiyle doğru sembolü bulabilirsin. Başarılar.

Sevgili aileler,
çocuklarınızın Sudoku etkinliğini bizimle
(@gedikle_cocuk_bülteni) üzerinden mesajla
paylaşabilirsiniz

TEKNOLOJİNİN DİLE ETKİSİ

Teknolojinin gelişimi, iletişim yöntemlerimizi, dil kullanımımızı ve dilin yapısını derinden etkilemiştir. Bu etki, dilin kelime hazinesinden yazım kurallarına konuşma biçiminden dil çeşitliliğine kadar geniş bir yelpazede incelenebilir.

A B C

Karma Diller ve Dilin Geleceği

Karma diller, Türkçe ve İngilizce kelimelerin aynı cümlede birlikte kullanılmasından oluşmaktadır. Bu durum, dilimizin zenginliğinin azalması ve kültürel mirasın sonraki nesillere aktarılmasının zorlaşması gibi riskleri beraberinde getirmektedir.

Yazılı Dilin Gelişimi

Sosyal medyada 'NŞA, BY, KB' gibi kısaltmalar yaygınlaşmış ve özellikle genç nesil tarafından sıkça tercih edilmektedir. Bu durum, yazı dilinin sadeleşmesine katkı sağlasa da, aynı zamanda anlam kaybı ve dilin zenginliğinin yitirilmesi risklerini doğurmaktadır.

Emojiler ve Görsel Dil

Emojiler, fikir ve duyguların ifade edilmesinde evrensel bir dil olarak kullanılmaktadır. Yazılı metinlerin kısmen yerini alarak iletişimi daha görsel ve kısa bir forma dönüştürmüştür. Bununla birlikte, özellikle eğitim alanında, metinsel anlatımın tamamen yerini almaması adına dengeli bir yaklaşım benimsenmesi gerekmektedir.

Teknolojinin Eğitim ve Çeviri Alanındaki Etkileri

Teknolojinin dil üzerindeki etkisi, eğitim ve çeviri alanlarında önemli değişikliklere yol açmıştır. Bu etkiler, dil eğitiminde kullanılan teknolojik araçlar ve çeviri süreçlerinde uygulanan teknolojiler olarak öne çıkmaktadır.

Dil Eğitiminde Teknoloji

Mobil uygulamalar ve çevrim içi kurslar, dil öğrenimini kolaylaştırarak bireysel öğrenme deneyimlerini çeşitlendirmiş ve zenginleştirmiştir. Simülasyonlar ve yapay zeka destekli araçlar, öğrencilerin dil becerilerini geliştirme süreçlerinde önemli bir rol oynamaktadır. Ancak bu araçlar, bazı dillerde hata yapma olasılığını taşımakta ve dil uzmanlığının yerini tam anlamıyla alamamaktadır.

Çeviri Teknolojileri

Google Translate gibi yapay zeka destekli çeviri araçları, anında çeviri yapmayı mümkün kılmış ve bilgiye erişim süresini kısaltmıştır. Ancak, bu araçlar bazı dillerde hata yapabilmekte ve uzmanlığın tamamen yerini alamamaktadır.

Teknolojik gelişmeler, dilimize yeni kelimeler ve kavramlar kazandırmıştır. Emoji, hashtag, stream, cloud ve artırılmış gerçeklik (VR) gibi terimler, günlük yaşamda dil kullanımını önemli ölçüde etkilemektedir. Bu süreçte, İngilizce dilinin etkisi belirgin bir şekilde hissedilmektedir. Örneğin, "like"lamak gibi ifadeler, günlük dilin bir parçası haline gelmiştir. Bu durum, Türkçe ile İngilizcenin harmanlandığı karma dillerin yaygınlaşmasına zemin hazırlamıştır.

Ebeveynlere Öneriler

Ekran Süresini Sınırlayın: Çocukların uzun süre yalnız bir şekilde ekran karşısında kalması, dil gelişimini olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle, günlük ekran süresi kontrollü bir şekilde sınırlandırılmalı ve bu süre boyunca etkileşimli ve eğitici içerikler tercih edilmelidir.

Etkin Dinleme ve Konuşma İmkanları Sunun: Çocuklarınızla sık sık etkileşim kurarak onların dil gelişimini destekleyin. Teknolojik araçlar yerine, yüze iletişim kurarak karşılıklı konuşmalar yapın ve dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olun.

Etkileşimli Uygulamalar Tercih Edin: Eğitim amaçlı dijital uygulamalar ve oyunlar, çocukların dil gelişimine katkı sağlayabilir. Ancak, seçilen uygulamaların pasif izlemeye değil, aktif katılım ve öğrenmeye dayalı içerikler sunduğundan emin olun.

Teknolojiyi Bir Araç Olarak Kullanın: Teknolojiyi çocukların dil becerilerini desteklemek için bir araç olarak değerlendirin. Çocuklara kitap okuma, hikaye anlatma ve yeni kelimeler öğrenme fırsatları sunarak teknolojiyi destekleyici bir şekilde kullanın.

Dil Gelişiminde Model Olun: Çocuklar, teknoloji ile etkileşim halindeyken dil gelişimlerini pekiştirmek için onlara doğru ve etkili dil örnekleri sunun. Yeni kelimeleri ve kavramları açıklayarak anlamlı cümlelerle bu bilgileri güçlendirin.

TEKNOLOJİYLE KALKAN ENGELLER

Dünya Sağlık Örgütüne göre dünyada 1 milyardan fazla özel gereksinimli birey bulunmaktadır. Günlük hayatta topluma kolaylıklar sağlayan teknoloji engelleri kaldırmak için de geliştiriliyor.

Özel gereksinimli bireyler için geliştirilen teknolojiler, bireylerin bağımsız ve etkili bir şekilde topluma katılmalarına yardımcı oluyor. Bu yenilikler, görsel, işitsel, motor beceri ve diğer özel gereksinim türlerine yönelik ihtiyaçları karşılamak üzere tasarlanabiliyor. Akıllı telefonlardan gelişmiş hareket kontrol sistemlerine, sesli komutlardan özel yazılımlara kadar birçok alanda bu teknolojiler kullanılıyor. Bu teknolojiler, özel gereksinimli bireylerin topluma katılmasını kolaylaştırıyor ve potansiyellerini açığa çıkarmalarına yardımcı oluyor. Bu yazıda sizin için engelleri kaldırmayı amaç edinen teknolojileri derledik.

SESİLİ ADIMLAR

GOOGLE TALKBACK

Görme ve işitme yetersizliğine sahip bireylerin AVM, kampüs ve havaalanı gibi karmaşık yapılarda yardım almadan hareket edebilmelerini sağlamak amacıyla başlatılmış bir projedir. Dünyada ilk kez Türkiye’de geliştirilmiştir. Uygulama ile görme yetersizliği olan bireylere buldukları mekanlarda, akıllı telefonları üzerinden sesli yönlendirme sağlanmaktadır. 2017 yılında geliştirilerek işitme yetersizliği olan bireyler için de basit ikonlar ile hizmet sağlanmaktadır.

TalkBack, görme yetersizliği olan bireylerin akıllı cihazlarıyla etkileşimde bulunmalarını kolaylaştıran bir erişilebilirlik özelliğidir. Bu özellik, cihazın sesli geri bildirimlerle ekran üzerindeki öğeleri tanımlamasına ve kullanıcının dokunma ve jest hareketleriyle etkileşimde bulunmasına olanak tanır. Böylece, kullanıcılar mobil cihazlarını daha etkili bir şekilde yönetebilirler. TalkBack’in ana özellikleri şunlardır:

SESİLİ TANIMA

TalkBack, ekrandaki öğeleri tanımlamak ve kullanıcılara bu öğelerle ilgili sesli bilgiler vermek için sesli tanıma özelliğini kullanır.

DOKUNMA VE JEST ETKİLEŞİMİ

Kullanıcılar, cihazlarını dokunma, kaydırma ve belirli jest hareketleri ile yönlendirir. TalkBack, bu dokunma ve hareketleri sesli geri bildirimlerle eşleştirir.

SCEWO TEKERLEKLİ SANDALYE

İsviçre’de geliştirilen “Scewo” paletli tekerlek sistemi sayesinde, fiziksel yetersizliği olan bireylere merdiven çıkma konusunda büyük kolaylık sağlanmaktadır. Elektrikli sandalyede bulunan paletler, sadece kullanıcı istediğinde devreye girmektedir ve kullanım sona erdiğinde otomatik olarak yerlerine dönmektedir. Bu paletler, sadece merdivenlerde değil, aynı zamanda engebeli yollarda da konforlu bir sürüş imkanı sunmaktadır. Scewo’nun bu inovatif tasarımı, engelli bireylere daha fazla hareket özgürlüğü sunmak üzere geliştirilmiştir.

KNFB READER

KNFB Reader, görme yetersizliği olan bireyler için geliştirilmiş bir mobil uygulamadır. Bu uygulama, kullanıcıların basılı metinleri fotoğraflayarak sesli şekilde dönüştürmelerini sağlar. KNFB Reader’ın diğer mobil okuma uygulamalarından farklılığı, yerleşik bir görüntü işleme teknolojisine sahip olmasıdır. Bu teknoloji sayesinde, kullanıcılar okumak veya dinlemek istedikleri şeyler için doğru sonuçlar alabilirler. KNFB Reader, optik karakter tanıma (OCR) teknolojisi kullanarak görüntüdeki kelimeleri tanımlar ve bu şekilde metni sesli bir şekilde okur. Kullanıcılar, cihazlarının kamerasını kullanarak çeşitli metinleri fotoğraflayabilir ve bu uygulama aracılığıyla sesli bir çıkış alabilirler. Ayrıca KNFB Reader, tek veya çok sayfalı belgelere erişim sağlama, farklı dillerde yazılı materyalleri tanıma gibi özelliklere sahiptir.

WEWALK AKILLI BASTON

WeWALK Akıllı Baston, görme yetersizliği olan bireyler için tasarlanmış bir cihazdır. Bu baston, çeşitli özellikleriyle bireylere günlük hayatlarında daha fazla kolaylık sağlamayı amaçlar. kullanıcılara sesli rehberlik sunar, yol tarifi sağlar ve etrafta neler olduğu gibi çevresel bilgileri sesli olarak iletebilir. Bu baston bireylerin haritalarda gezinmelerine yardımcı olacak özel bir navigasyon sistemine sahiptir. Bireylerin dengesini artırmaya ve çevresindeki nesnelere tespit etmeye yönelik sensörlerle donatılmıştır. Bluetooth aracılığıyla kullanıcının akıllı telefonuna bağlanabilir, bu sayede telefon üzerinden çeşitli kontroller birey tarafından gerçekleştirilebilir.

Dijital Çağda Çocuklar: Teknolojinin Yükselen Etkisi

Teknolojinin doğru ve dengeli kullanımı çocuklar için faydalı olabilirken, aşırı ve yanlış kullanımı bazı olumsuz sonuçlara yol açabilir. Bu olumsuz etkilerin pek çoğu maalesef sağlıkla ilgilidir ve kronikleştiğinde, tedaviyle geriye dönüş mümkün olmayabilir. Bu nedenle de genç yaşta kronik hastalık sahibi olan mutsuz bireyler ve aileler ortaya çıkar, insanların ve ülkenin geleceği de bundan kötü etkilenir. Teknolojinin olumsuz etkilerini sizler için Doç. Dr. İlker AKYOL'a sorduk. Doktorumuzun verdiği cevaplar aşağıdaki şekilde özetleyebiliriz.

GÖZ SAĞLIĞI

Uzun süre ekrana bakmak, gözlerde kuruluk, yorgunluk ve bulanık görme gibi sorunlara yol açabilir.

İDRAR YOLU VE BAĞIRSAK PROBLEMLERİ

Ekrana karşısından ayrılamamak ve tuvalet ihtiyacını sürekli ertelemek, kimi zaman ameliyatla ve ilaçla bile düzeltilemeyen işeme ve dışkılama bozukluklarına yol açabilir. Bu sorunlar; idrar yolu enfeksiyonundan, idrar kaçırma, idrar yapamamaya, hatta böbrek fonksiyon kaybına kadar uzanabilir.

SİBER ZORBALIK

Gerçek hayata göre zorbalık, internette daha kolay ve yaygındır. Bu da korku ve anksiyeteden, ciddi ruhsal hastalıklara kadar uzanan psikolojik sorunlara yol açabilmektedir.

UYKU BOZUKLUKLARI

Gece saatlerinde ekrana bakmak, melatonin üretimini engeller, biyolojik ritmi bozar; bu da büyüme gelişme, öğrenme ve en önemlisi bağışıklık sistemini olumsuz etkiler. Sık sık ve ciddi hastalanmaya yol açar.

YARATICILIK VE HAYAL GÜCÜ

Geleneksel oyunlar ve dışarıda yapılan etkinlikler, çocukların yaratıcılıklarını geliştirmelerine yardımcı olur. Teknolojiye aşırı bağımlılık, bu tür becerilerin gerilemesine neden olabilir.

DİKKAT VE ODAKLANMA SORUNLARI

Uzun süreli teknoloji kullanımı, çocukların dikkat sürelerini kısaltabilir ve odaklanma güçlüklerine neden olabilir. Çocuklar daha hızlı bilgi tüketmeye alıştıkça, derinlemesine düşünme becerileri azalabilir.

BEYİN GELİŞİMİ

Erken yaşta yoğun teknoloji kullanımı, nörolojik gelişimi bozabilir ve dikkat, hafıza gibi bilişsel işlevlerin sağlıklı gelişmesini engelleyebilir.

KAS-KEMİK SAĞLIĞI

Hareket eksikliği, ekran başında fazla vakit geçirmek, aşırı kilo ve postür (duruş) bozukluklarına yol açabilir. Özellikle genç yaşta, ergonomik olmayan pozisyonlarda uzun süre oturmak, omurga eğriliklerine ve kireçlenmelerine, geçmeyen ağrılara neden olabilir.

KAYGI VE DEPRESYON

Sosyal medya, özellikle ergenler üzerinde psikolojik baskı yaratabilir. Sürekli karşılaştırmalar, dış görünüme dair endişeler ve başkalarının hayatlarına özenmek, depresyon ve kaygı gibi duygusal sorunlara yol açabilir.

BAĞIMLILIK

Özellikle video oyunları, sosyal medya ve diğer dijital içerikler aşırı kullanımda psikolojik bağımlılığa yol açabilir. Bu da okul başarısızlığı, sosyal izolasyon ve düşük benlik saygısına neden olabilir.

SOSYAL BECERİLERDE AZALMA

Çocuklar, yüz yüze iletişim kurma fırsatlarını kaçırdıkça, sosyal becerilerini geliştirme şansını da kaybedebilir. Teknoloji üzerinden yapılan iletişim, empati ve duygusal zekâ gelişimini sınırlayabilir.

İZOLASYON VE YALNIZLIK

Özellikle sosyal medyada fazla zaman geçirmek; yüz yüze ilişkilerden uzaklaşmaya, yalnızlık ve sosyal izolasyona, bu durum da yine nörolojik ve metabolik hastalıklara daha kolay yakalanmaya yol açabilir.

Gedik'le Çocuk Bültenine verdikleri cevapları için Doç. Dr. İlker AKYOL'a teşekkür ederiz.
Daha detaylı bilgiler için kendisine ulaşabileceğiniz mail adresi: ilkakyol@gmail.com

Ayakları Yere Basmayanların Festivali: Teknofest

TEKNOFEST EKİBİNİN DANIŞMANI

1-Kendinizi tanıtır mısınız?

Ben Makina programından Öğr. Gör. Elif Sıla Selek Kılıçarslan. Makine mühendisliği mezunuyum. Aynı zamanda Elektrik- Elektronik Mühendisliği de bitirdim. Makinede devam ediyorum.

2-Teknofest sürecinden kısaca bahseder misiniz?

Bizim projemiz roketi. Yüksek irtifa roketi. İlk gün yerleşme sürecimiz oluyor. 2.gün bizi alana alıyorlar. Roketimizi toplamamızı, testlerden geçmemizi istiyorlar. Testlerden geçip etiketleri aldıkça bir sonraki teste hazırlanıyoruz. 2.gün testi başarıyla geçtik. 3.gün de atışlar için tekrar çağırıyorlar. Atışlarımızı da yaptık. Güzel bir şekilde çıkış yapıldı. Sadece bir erken açılma söz konusu oldu, onun üzerine de roketimizde GPS gitti. Yine sağlam bir şekilde indi. Ama dediğim gibi GPS verisinde bir sıkıntı yaşadık. Öğrencilerin çalışmalarından bildiğim kadarıyla boş alanda yeniden GPS bağlantısı yaklaşık 15 dakika sürüyor. Onun dışında parçalarda vs. hiçbir sıkıntı yaşanmadı. Roketimiz sağlam bir biçimde indi.

3-Bu süreçte sizin kazanımlarınız neler oldu?

Oradaki heyecan çok güzel oluyor. Öğrencilerin hepsine de tavsiye ediyorum. Ben de öğrenciyken katılmışım bu tarz yarışmalara. Bu yarışmaların grup olmayı öğrenmekte çok önemli olduğunu düşünüyorum. Topluluk içinde toplu ya da bireysel çalışma sistemlerine katkı sağlıyor. En güzel yanlarından biri de eğlence. Üniversiteye dair hatırlayacağımız, anlatabileceğiniz çok güzel anılarınız oluşuyor. Özellikle son haftalar, okulda atölyelerinde sabahlıyorlar. Bunun öğrenciler için de çok önemli olduğunu düşünüyorum. Benim için de çok eğlenceli oluyor. Herkes kenetleniyor, heyecan içinde geçiyor.

4-Bu süreçte en zorlandığınız ve en eğlendiğiniz şey ne oldu?

Büyük bir grupla çalışılıyor. Kalabalıklaştıkça da sorunlar da artmaya başlıyor. Benim açımdan en büyük sorun bu. Genel anlamda öğrencilerle bu konuda pek sorun yaşamadım aslında. Daha uyumlular, güzel çalışıyorlar. Özellikle raporların sıkıştığı son yoğun çalışılmış uykusuz günlerde gerginlikler çıkıyor. Beni de en çok yoran şey o gerginlikler. Onun dışında resmi işler, okulla iletişim gibi süreçleri danışmanlar yürütüyor. Öğrenci odaklı bir proje. En çok eğlendiğim kısım roket atış anı. Yolculuklarda çok eğlenceli geçiyor. Heyecanla beklediğimiz atış anı. Çıktığında oldu bu iş diye bağışmalarımız. Özellikle bu sene Mühendislik Fakültesi dekanımız ve asıl danışmanımız olan Prof. Dr. Feriha Erfan Kuyumcu da geldi. Onlar da tam destek oldular. Dekan hocamız bir yerden anten tutuyor. Biz bir yerden anten tutuyoruz. O an çok eğlenceliydi. Bence her sene en eğlenceli kısım o atış anı.

Ayakları Yere Basmayanların Festivali: Teknofest Ekibi

1-Kendinizi tanıtır mısınız?

Ben Gülhas İpek. Gedik Üniversitesi'nde Mekatronik Mühendisliği okuyorum. 3.sınıf öğrencisiyim.

Ben Atılay Dalkıran. Makine Mühendisliği mezunuyum. Elektrik- Elektronik Mühendisliğiyle çap yapmaktayım ve son sınıf öğrencisiyim.

2-Teknofest'e katılmaya nasıl karar verdiniz?

Türkiye'de henüz 2017 yılında bir roket yarışması yoktu. Teknofest de çok yoğun olarak düzenlenen bir yarışma değildi. Belki de yoktu bu konuda çok emin değilim. Amerika'da düzenlenen (IREC) roket yarışması var. Avrupa genelinde düzenlenen bir yarışma. Aslında ona katılmak için bir ekip oluşturmuşlar. Ve ona başvuru yapmışlar. Çoğu aşamadan da geçmişler ama vize olaylarında sorun yaşamışlar bizim de yaşadığımız gibi. Dolayısıyla yarışmaya gidememişler. Daha sonra 2018'de Türkiye'de ROKETSAN tarafından roket yarışması düzenlenmeye başlamış. Ve 2018 yılından beri biz yarışmalara katılıyoruz. Atlantis Roket takımı olarak kurulmuştu. Geçen sene isim değiştirelim ve sıfırdan başlamış gibi olalım diye düşünerek takımın adını RO-TECH yaptık. Kendi ekibimizle yarışma sürecimize devam ettik.

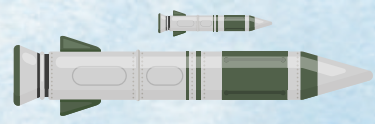
3-Projeniz ne üzerine gerçekleşti?

Biz projemizde uzaya çıkan roketlerin prototiplerini yapıyoruz. Uzaya çıkan roketler bir yük taşımaya gerekiyor biz de bunu simüle ediyoruz. Amacımız yarışmanın bize sunduğu 6000m hedef yüksekliğine yaklaşarak roketin taşıdığı yükü orada bırakarak sağlam bir şekilde yere indirmek. Aslında yarışmanın bütün amacı bu.

4-Teknofest sürecinden kısaca bahsedebilir misiniz?

Çok uzun bir süreç. Yaklaşık 10 aylık bir süreç diyebilirim. 3 tane rapor aşamasından geçiyoruz. O rapor aşamalarından puanlar alıyoruz. Ve her aşamada bir eleme süreci oluyor. En baştan itibaren yazdığımız raporlarda hakem kurulu bizi değerlendiriyorlar. Eğer olumlu görürlerse bir üst aşamaya geçmeye hak kazanıyoruz. İlk raporumuz ön tasarım raporu adı altında. Çok fazla detaya girmeden roketin ne yapacağımızı anlattığımız bir rapor. Bir sonraki raporumuz kritik tasarım raporu. Bu raporda da roketi detaylı ve kesin bir şekilde anlatıyoruz. Sonraki raporumuz da atışa hazırlık raporu. Yarışmanın bizden beklediği, atışa hazırlık raporuna geçildiğinde bu roketinin %90-%100 oranında bitirilmiş olunması gerekiyor. Bu raporda daha çok videolu anlatım yapıyoruz. Roketin bütün parçalarının birleştirilmesi, montajlanması nasıl yapılacak? Kurtarma sistemlerimiz nedir, nasıl çalışıyor? Şeklinde rapor hazırlıyoruz, videolar çekiyoruz, bunların düzenlemelerini yapıyoruz. Bu rapor sonucunda da hakem kurulundan geçerse Ağustos ayında düzenlenen yarışmaya gitmeye hak kazanıyoruz.

Yarışma 2 günden oluşuyor. Bir gün montaj günü, bir gün atış günü. Montaj gününde hakemler bütün elektronik komponentlere, yazılımına, neyin nasıl çalıştığına bakarak çok farklı aşamalarla bizi değerlendiriyorlar. Ve bize etiketler veriyorlar. Örneğin mekanik olarak bu roket uçabilir etiketi veriyorlar. Elektronik olarak sıkıntı yoktur etiketi veriyorlar. Bu şekilde biz 4 tane etiket topluyoruz. En son bütün etiketleri aldıktan sonra atış yapabilir etiketi veriyorlar. Ertesi gün atış alanına gidiyoruz. Atış alanında roketimizi rampaya yerleştiriyoruz. Ve atış yapmış oluyoruz. Bütün yarışma süreci bu şekilde.

5-Bu süreçte sizin kazanımlarınız neler oldu?

Gülhas İpek:

O kadar çok şey öğrendik ki. Ben bu takıma girdiğimde 1.sınıftaydım. Mühendisliğe dair hiçbir şey bilmiyordum. Zaten 1.sınıfta Fizik, Kimya, Matematik gibi dersler olduğundan Mühendisliğin mesleki becerilerine dair çok fazla ders alınmıyor. O yüzden ben takıma girdiğimde herkes mühendislik alanında çok bilgiliydi. Ben de kendimi çok geliştirdim. Farklı programlar öğrendim. Neyin nasıl yapılacağını öğrendim. Üretilebilirlik konusunda çok fazla bilgi edindim. Mühendislik kısmından bağımsız olarak takım çalışmasının nasıl olacağını öğrendim. O yüzden çok güzel şeyler kattı bu yarışma süreci bize.

Atılay Dalkıran:

Okulda öğrendiğimiz teorileri uygulama şansımız oluyor. Bu da bizim için çok büyük bir avantaj. Bunun dışında burada arkadaşımın da bahsettiği gibi ekip çalışması, proje yönetimi, projenin devamlılığı nasıl oluyor, oradaki ekibin bütün koordinasyonu gibi şeyleri de öğreniyoruz. Biz bunları Roketsan'a yapıyoruz. Roketsan'ın mühendisleriyle tanışıp onlara anlatıyoruz projelerimizi. Bu da bize fazlasıyla geri dönüş sağlıyor. İlk olarak bu bize iş hayatında çok büyük bir avantaj. Takımdaki öğrenciler genelde mezun olduklarında 1-2 yıl iş bulma sürecinde olmuyor aksine hemen iş kariyerlerine başlayabiliyorlar. Bunun nedeni de iş yerlerinin tamamen baktığı ekip çalışması, bilgi yeterliliği düzeyi.

6-Projede en zorlandığınız ve eğlendiğiniz şeyler neler oldu?

Gülhas İpek:

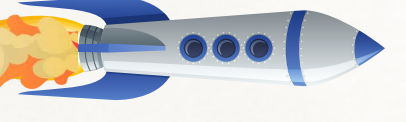
Bizim okulumuzda laboratuvarlarımız var takım odası adı altında geçen. Bütün her şeyi orada yapıyoruz biz. Kendi ekipmanlarımız var. Çoğu zaman orada sabahlamak zorunda kalıyoruz. Sandalyeleri birleştirip uyuyoruz o odanın içerisinde. Odalarımız -1. katta. Dolayısıyla gün yüzü görmüyoruz :). "Saat kaç acaba? Gün doğdu mu doğmadı mı?" gibi düşüncelere dalıyoruz. Beni en çok zorlayan bu oldu. Ama işin sonunda o roketin düzgünce uçtuğunu görmek veya bütün raporlardan başarıyla geçmek her şeye değer. Biz bütün raporlardan sıralamada 1. olarak geçtik. Yarışma alanına gittiğimizde sıkıntısız bir şekilde montaj gününü atlattık ki montaj gününde elenen takımlar da oluyor. Atış alanına gittik. Burada size komik bir olaydan bahsedeyim. Roketsan hakemleri bizim roketimiz üzerinde roketin uçup uçmayacağı konusunda iddiaya girmişler. Roketimiz çok düzgün bir şekilde çıktıktan sonra yanımıza gelip öncesinde iddiaya girdiklerini ama çok güzel çıktığını söylediklerinde bunun hazzı çok büyük olmuştu. Benim en eğlendiğim kısım atış günü oldu. En heyecanlandığım gün de o gündü tabi.

Atılay Dalkıran:

En eğlendiğim kısım benim de roketin uçuğu o an oldu. O anki gerginlik seviyesi çok yüksek. 1 yıllık bir çalışma, emek var. Bütün yıl gecenizi gündüzünüze katıyorsunuz. Ve artık son ana geliyorsunuz. Bunu görmek çok heyecanlı. Roket uçarken tam kalkarkenki anlarda çekilmiş fotoğraflarımız var. Prof. Dr. Halil İbrahim Uğraş hocamız da bizimle birlikteydi. Hocamızın da heyecanı hepimizinki gibi yüzünden okunuyor. Bu yıl roketimiz başarıyla uçtu bu çok mutluluk verici bir olay. Aynısını seneye de yapmayı ve bu defa derece ile bitirmeyi hedefliyoruz. Bu sene de derece hedefimiz vardı. Ama bazı şeyler aksi gitti. Her şey aksi gidebilir çünkü yarışmamız diğer Teknofest yarışmaları gibi değil. Bizim asla deneme şansımız yok çünkü roket motorlarını biz yapmıyoruz ve dolayısıyla atış denemesi yapamıyoruz ki atış iznimiz de yok. Bu nedenle roketimizi sadece çevresel testlere tabii tutabiliyoruz. Bunlar da yaptığımız basınç testleri kuvvet testleri gibi. Ama atış testi yapamıyoruz bu nedenle tek hakkımız var ya da birçok yarışmaya katılma hakkımız var. Bu sene en yükseğine çıktık 4. olduk. Ama raporlar da bir derece. Derece burada isim olarak kalıyor. O roketi atışlayıp bizim paraşütleri açmamız, bütün verileri toplamamız zaten bizim için tamamen başarı, yaptığımızın emeklerin karşılığını almak demek. Çünkü yaptığımız proje gerçekten çok zor. Çok fazla mühendislik gerektiriyor. Bizim yaptığımızın sistemlerin çalışması, bunların verilerinin toplanması ve gittiğimizde roketi orada bulmamız bizim yapabileceğimiz maksimum şeydi. Derecelendirme artık Roketsan ekibinin insiyatifine kalmış durumda. Çünkü bizim açımızdan derece almamız gereken bir durumdu. Tüm bunlar tabi ki çok güzel tecrübelerdi.

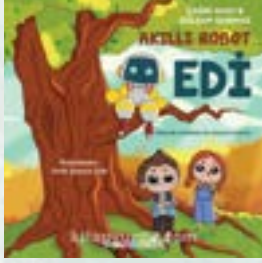
Teknofest Ekibinden Öneriler

- *Mühendislik sadece teoride kalmamalıdır; pratikte uygulanması büyük önem taşır.
- *Her mühendislik öğrencisi, büyük olmasa bile bir şekilde proje deneyimi yaşamalıdır.
- *Teoride öğrenilen bilgileri pratiğe dönüştürmek, çok farklı bir deneyim sağlar ve öğrenmeyi pekiştirir.
- *Proje sırasında, beklenmedik birçok durumla karşılaşılabilir ve bu durumlar çözüm üretme becerisini geliştirir.
Örneğin, elektronik kartımız sorunsuz çalışırken, iki ay sadece odada durmasına rağmen bozulmuş olarak bulduk. Bu gibi öngörülemeyen sorunlarla karşılaşabilirsiniz.

Gedik'le Çocuk Bültenine verdikleri cevapları için Teknofest ekibine ve danışman hocasına teşekkür eder, başarılar dileriz.

Kitaplar Diyarında

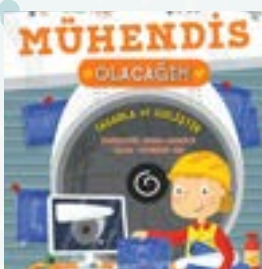
Sabit, dedesiyle birlikte yaptıkları robot Edi'ye, öğretmenin kodlama robotlardan bahsetmesiyle kodlama ekler ve mahalleye katkı sağlamak için çeşitli kodlar yazar. Edi ve Sabit'in maceralarını keşfetmek isteyenlere Akıllı Robot Edi kitabını öneririz.

Yapay zeka ile tanışan Yuki, ebeveynlerinin desteğiyle gerçekleştirdiği çalışmaları "Yuki ve Yapay Zeka" adlı kitabında anlatmaktadır. Özellikle çocuklarına yapay zekayı öğretmek isteyen ebeveynlere bu kitabı öneriyoruz.

Ekran süresini azaltmakta zorlanan çocuklara yönelik yazılmış Tabletler İsyanda kitabı, tabletlerin isyanı sonucu onları daha az kullanması gerektiğini fark eden çocukların hikayesini anlatmaktadır. Bu keyifli ve öğretici kitabı okumanızı tavsiye ediyoruz.

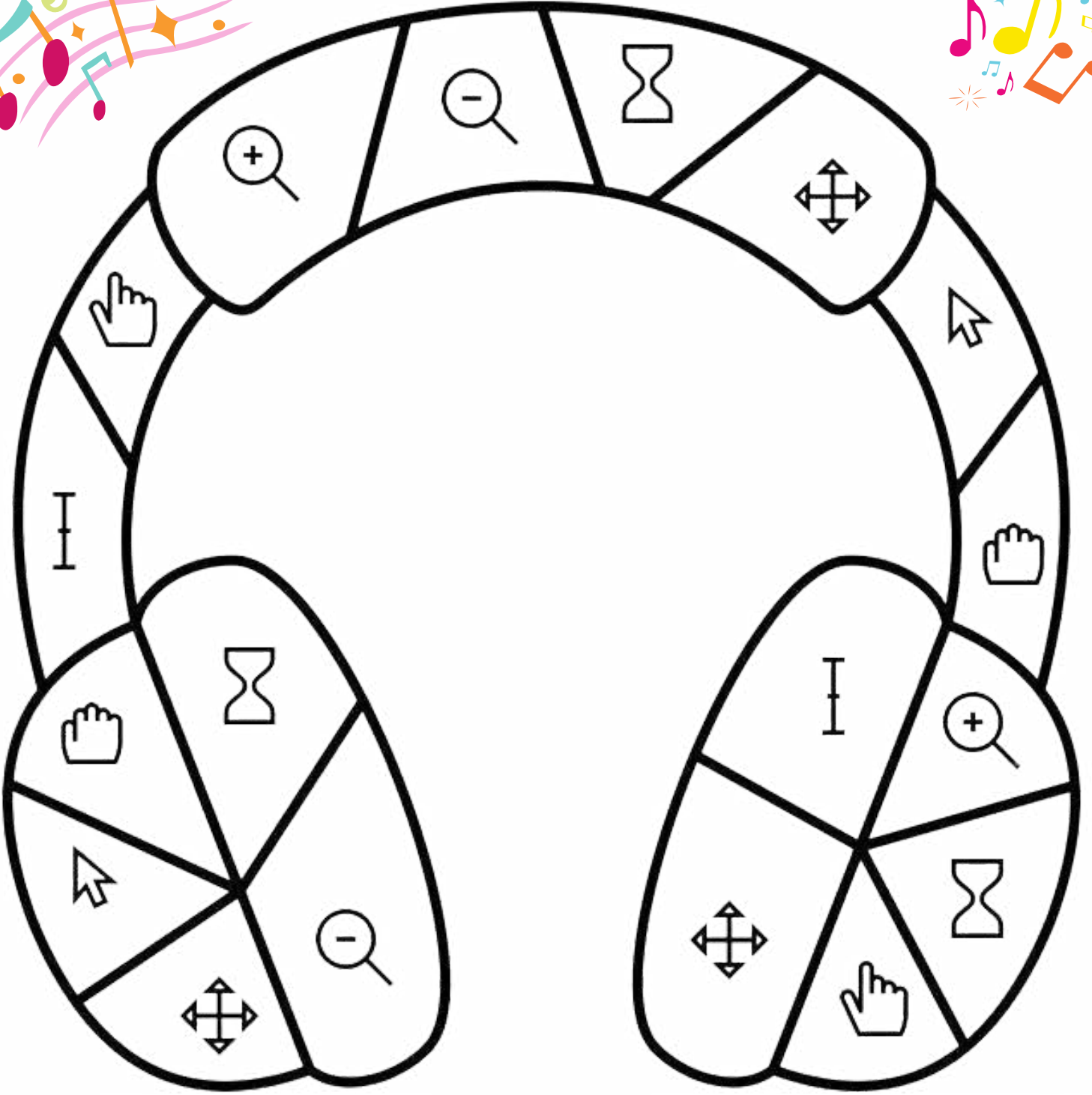
Günlük hayatta yaptığımız işler robotlar tarafından yapılırsa nasıl olurdu diye düşündünüz mü? O halde "Teknolojinin Kalbi" hikaye kitabını okumanızı öneririz.

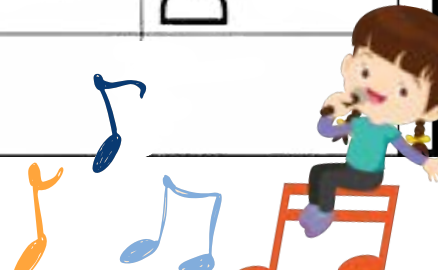
Mühendis Olacağım adlı kitap, teknolojinin günlük hayatımızda ne kadar geniş bir yer kapladığını anlatmaktadır. Kitap okurken farkında olmadan teknolojinin yaşam biçimimizin bir parçası haline geldiğini gözler önüne sermektedir. Bu etkileyici kitabı okumanızı tavsiye ederiz.

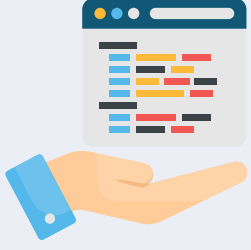
Hareketli ve eğlenceli bir hikaye kitabı mı arıyorsunuz? "İşe Yaramayan Robot" kitabını okumanızı tavsiye ediyoruz.

SEMBOLLERE GÖRE KULAKLIĞI BOYA!

yeşil	 uzaklaştırma	açık mavi	 tümü	turuncu	 yakınlaştırma
sarı	 tıklama	koyu mavi	 işaretçi	kırmızı	 beklemek
pembe	 imleç	mor	 sürüklemek		

KAYNAKÇA

- Aral, N. (2022). Dijital dünyada çocuk olmak. TRT Akademi, 7(16), 1134-1153.
- Avcı, N., & Topçu, D. (2020). Kültürel deformasyonda teknolojinin izleri. Tabula Rasa: Felsefe ve Teoloji, 33, 109-118.
- Curacı, U. T. (2021). Eğitimde teknolojinin kullanımı. Kamu Yönetimi ve Teknoloji Dergisi, 3(2), 166-174.
- Dinçer, G., Akar, L., Gölbaşı, Ö., & Tosun Güleroğlu, F. (2023). Anne, baba ve çocuk ilişkisi ile 3-6 yaş çocukların internet kullanımı arasındaki ilişki. YOBÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 4(2), 136-149.
- Günay, D. (2017). Teknoloji nedir? Felsefi bir yaklaşım. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 7(1), 163-166.
- Işın, F. B. (2010). Teknoloji araçlarının bankacılık sektöründe uygulanabilirliği ve Türkiye'deki bu doğrultudaki bankacılık uygulamalarının değerlendirilmesi. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 20(2), 107-120.
- Kaleci, D., Tepe, T., & Tüzün, H. (2017). Üç boyutlu sanal gerçeklik ortamlarındaki deneyimlere ilişkin kullanıcı görüşleri. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 21(3), 669-689.
- Karaca, Y., & Öztürk, N. K. (2019). Yeni nesil belediyecilik: Dijital belediye uygulamaları. Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi, 2(3), 528-537.
- Özdemir, G. (2021). Değişen güvenlik algılamaları ve Türk savunma konsepti: ABD-Türkiye ilişkileri çerçevesinde bir değerlendirme. Management and Political Sciences Review, 2(2), 130-158.
- Şahin, Ç. (2010). Öğrenci merkezli eğitimde ürün seçki değerlendirme dosyası. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 11, 124-140.
- Ustun, A. B. (2023). Eğitsel amaçlı sanal gerçeklik başlığı ile sanal gerçeklik gözlüğü kullanımının öğrencilerin kabul ve tutumu açısından incelenmesi. International Journal of Computers in Education, 6(1), 19-29.

DIĞER BÜLTENLERİMİZE AŞAĞIDA YER ALAN QR KODLARINI OKUTARAK ULAŞABİLİRSİNİZ.

**GEDİK'LE ÇOCUK BÜLTENİ
SAYI 1**
Çocuklarda ihmal ve istismar

**GEDİK'LE ÇOCUK BÜLTENİ
SAYI 2**
Çocuk ve Covid-19

**GEDİK'LE ÇOCUK BÜLTENİ
SAYI 3**
Çocuk ve Özel Eğitim

gedikle_cocuk_bulteni